

Kannattava valinta - Faba

Toimintakertomus 2010

Toimintakertomus 2010

Sisältö

Toimitusjohtajan katsaus	4	4. Eläin- ja tarvikekauppa sekä hankintojen	
Verkställande direktörens översikt	5	kehittäminen	17
Hallituksen puheenjohtajan katsaus	6	Eläinkauppa ja NautaNetti	17
Styrelseordförandes översikt	7	Tarvikekauppa ja korvamerkit	17
1. Osuuskunta	8	Hankinta	17
Jäsenet ja hallinto	8	5. Tulossopimuksen yhteiskunnallinen vaikuttavuus	18
Hallintoneuvosto	8	Jalostusvalinnoilla saavutettu edistyminen	
Hallitus	9	on kaikkien tilojen käytettävissä	18
Osuuskunnan johto	10	Tehokas kotieläintuotanto säästää ympäristöä	
Jäsenyydet ja edustukset muissa yhtiöissä		ja vaikuttaa maaseudun viihtyisyyteen	19
ja yhdistyksissä	11	Yhteistoiminta maaseutuneuvonnan ja	
Faba osk siementuotantotoiminnan sulautumisen		tutkimuksen kanssa sekä kansainvälinen yhteistyö	20
toteuttaminen VikingGenetics F.M.B.A:han	12	Kotieläinjalostuksen vaikuttavuus	20
Huomionosoitukset	12	6. Viestintä ja vuorovaikutus ja markkinointi	21
2. Seminologi- ja jalostuskenttä	13	7. Talous ja investoinnit	23
Seminologikenttä	13	8. Henkilöstö	24
Uudet tuotteet ja palvelut	13	Henkilöstö 31.12.2010	24
Sonnivalikoima	13	Koulutus	25
Tuotekehitys	13	Työterveyshuolto ja tyky-toiminta	25
Jakelu	13	Työsuojelu	26
Autot	14	TES- ja YT-toiminta	26
Määrien kehitys	14	9. Kestävä kehitys ja toiminnan riskit	27
3. Naudanjalostus	15	10. Tulevaisuuden näkymät	28
Jalostusarvostelu	15	11. Utsikter för framtiden	29
Genomivalinta ja keinosiemennyssonnioiden hankinta	15	Faba osk Tuloslaskelma	31
Kantakirjaus	16	Faba osk Tase vastaavaa	32
Jalostusneuvonnan palvelut	16	Faba osk Tase vastattavaa	33
Jalostuskilpailut	16		

Toimitusjohtajan katsaus

Syksyllä 2010 tehdyssä asiakastyytyväisyystutkimuksessa lähes puolet jäsenasiakkaistamme koki, että tehdyt organisaatiomuutokset olivat parantaneet Faban palveluita. Jäsenemme näkivät osuuskunnan ehdottomiksi vahvuuksiksi monipuolisen tarjonnan, laadukkaan palvelun, asiantunteumuksen, luotettavuuden ja toimintojen uudistamisen. Nämä ovatkin tekijöitä, joiden avulla Faban tarkoitus on tuottaa lisäarvoa jäsenomistajillemme. Olemme myös panostaneet vuorovaikutukseen jäsenkuntamme kanssa sähköisten välineiden kautta. Vuoden lopuksi avasimme Facebook-sivuston sosiaalisessa mediassa.

Olemme matkalla täyden palvelun eläinaineksen kehittämistaloksi. Tavoitteenamme on kehittää toimintojamme asiantuntijuuden ja monipuolisen osaamisen kasvun kautta entistä paremmin palvelemaan jäsenkuntaamme. Tätä taustaa vasten vuosi oli edelleen voimakkaan kehittämisen vuosi. Laajensimme sonnivalikoimaamme yhteistyössä VikingGenetics-yhdistyksen kanssa. Tarjoamme yhdessä VikingGeneticsin kanssa jäsenemme taloudellista tulosta parantavan sonnivalikoiman, joka tuo jäsenillemme lisätuottoja ja kustannusten sekä työn säästöä. Sonnien taso oli koko vuoden ajan korkea. Jäsenkuntamme toiveista johtuen lisäsimme vuoden aikana kotimaisten sonnien tarjontaa käyttölistoilla. Tärkeä genomivalinnan yhteisprojektimme eteni myös suunnitelmien mukaan. GenvikPlus-sonnit tulivat osaksi kattavaa tarjontaamme. Näiden ikäluokkansa parhaiden, nuorsonneista genominsa perusteella valittujen, sonnien avulla jalostuksen vauhti nopeutui merkittävästi.

Nopeasti kasvavasta tilakoosta johtuen jäsenkuntamme palveluita kehitettiin laajentamalla tarvikekauppaa muun muassa Heatime-kiimanseurantalaitteen välitykseen. Toimme myös isojen tilojen uutena palveluna tilatiimipalvelun, jossa voimakkaasti laajentuneille tiloille voidaan tarjota päivittäinen tiimipalvelu siemennyksiin ja hedelmällisyysneuvontaan. Työturvallisuutta parantamaan markkinoille tuotiin myös Faba-koroke, helpottamaan sekä seminologiin, että omatoimisiementäjien työturvallisuutta.

Rakenteiden kehittäminen jatkui. Vuoden aikana integroitiin toimintoja VikingGeneticsin ja Faban välillä. Lopullinen VikingGeneticsin osakkeiden vaihto VikingGenetics yhdistyksen jäsenyyteen tapahtui toukokuussa. VikingGenetics yhdistyksen virtaviivaistaminen työllisti myös Faban hallinnon edustajia kesän ja syksyn aikana. Syksyllä VikingGeneticsissä aloitti uusi toimitusjohtaja ja organisaatio muutettiin entistä suoraviivaisemmaksi. Myös Faba osk:n hallintomallin muutos edustajistopohjaiseksi eteni sääntöjen valmistelutyönä ja hallintoneuvostokäsittelynä. Sääntömuutosesityksestä on tarkoitus päättää kevään 2011 osuuskuntakokouksessa. Kesäkuussa osuuskunnan nimi muutettiin Faba osk:si.

Sianjalostuksen osalta tehtiin merkittävä järjestely joulukuun alussa, kun FABA Sika Oy ja Längelmäen Kantakoekiinteistöjen osuudet myytiin Snellmannin Lihanjalostus Oy:lle. Toimenpiteellä turvattiin kotimaisen sianjalostuksen tulevaisuus nopeasti muuttuvilla markkinoilla. Sianjalostus on nykyisin niin kiinteä osa teurastamoprosessia, että näin voidaan hyödyntää jalostustyön tulokset parhaiten.

Vuoden aikana henkilöstön koulutus ja työhyvinvointi nostettiin keskeiseen asemaan yrityksen toiminnassa. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö parantavat tulevaisuudessa asiakaspalvelukykyämme.

Talouden tasapainottamiseen liittyvä tavoite saavutettiin ja osuuskunnan nettotulos oli positiivinen huolimatta tapahtuneista suurista rakenteellisista muutoksista. Tulosta paransivat onnistunut eläinkauppa ja ennakoitua suurempi palvelumyynti. Haluan kiittää osuuskunnan puolesta jäsenkuntaamme, hallintoa, henkilöstöä ja yhteistyökumppaneita hyvästä yhteistyöstä vahvana kehityksen vuotena.

Verkställande direktörens översikt

I den kundbelåtenhetsenkät som utfördes under hösten 2010 tyckte nästan hälften av våra medlemskunder att de organisationsförändringar som gjorts hade förbättrat Fabas tjänster. Våra medlemmar ansåg att andelslagets absoluta starka sidor är ett månsidigt utbud, servicetjänster av hög kvalitet, sakkännedom, tillförlitlighet och förnyandet av verksamheten. Dessa är faktorer, med hjälp av vilka Fabas avsikt är att producera mervärde för sina medlemsägare. Vi har också satsat på växelverkan med vår medlemskår via nya vägar. I slutet av året öppnade vi Facebook-sidor på det sociala mediet.

Vi är på väg att bli ett varuhus med full service då det gäller att utveckla djurmaterialet. Vår målsättning är att utveckla vår verksamhet via ökad sakkännedom och mångsidigt kunnande så att vi ännu bättre kan betjäna vår medlemskår. Mot denna bakgrund var året fortfarande ett år med kraftig utveckling. Vi utökade vårt tjurutbud i samarbete med VikingGenetics. Vi erbjuder tillsammans med VikingGenetics tjurar som förbättrar våra medlemmars ekonomiska resultat, genom att de ökar intäkterna och sparar kostnader och arbete. Nivån på tjurarna var hög under hela året. Utgående från var medlemskårs önskan ökade vi under året utbudet av inhemska tjurar på brukslistan. Vårt viktiga samprojekt inom genomiskt val framskred också enligt planerna. Även GenVikPlus-tjurarna kom som en del av vårt heltäckande utbud. Med hjälp av dessa tjurar, som är de bästa av sin årsklass och som valts ut bland ungtjurarna på basen av sina genomiska värden, ökade hastigheten på avelsarbetet betydligt.

På grund av att besättningarnas storlek ökar snabbt, förbättrade vi servicen för vår medlemskår genom att utvidga vår handel med förnödenheter, bland annat med förmedling av Heatime-apparaten för brunstkontroll. Som ny serviceform för stora gårdar in förde vi också gårdsteamtjänsten, där man kan erbjuda daglig service beträffande semineringar och fertilitetsrådgivning för gårdar som utvidgat kraftigt. För att förbättra arbetssäkerheten introducerades också Fabasemineringsbryggan på marknaden, för att underlätta arbetet både för seminologer och självverksamma seminarerare.

Utvecklandet av strukturerna fortsatte. Under året integrerades funktioner mellan VikingGenetics och Faba. Det slutliga bytet av aktier i VikingGenetics till medlemskap i föreningen VikingGenetics skedde i maj. Under hösten började en ny verkställande direktör vid VikingGenetics och organisationen gjordes ännu rätlinjigare än tidigare. Ändringen av andelslaget Fabas styrningsmodell så det baserar sig på representantskap framskred med arbete med att förbereda reglerna och

behandling i styrelsen. Avsikten är att besluta om stadgeändringsförslaget under andelsstämman under våren 2011. I juni ändrades andelslagets namn till andelslaget Faba.

För svinavelns del gjordes en betydande förändring i början av december, då Faba Svin Ab och våra andelar av svinstamförsoöksfastigheten i Längelmäki såldes till Snellmans Köttförädling Ab. Med denna åtgärd tryggade man framtiden för den inhemska svinaveln på de snabbt ändrande marknaderna. Svinaveln är nuförtiden en så fast del av slakteriprocessen, att man på detta sätt bäst kan dra nytta av avelsarbetets resultat.

Under årets lopp lyfte man fram utbildningen av personalen och välmåendet på arbetet till en central ställning i företagets verksamhet. En kunnig och välmående personal förbättrar i framtiden vår förmåga att betjäna våra kunder.

Vi uppnådde vår målsättning att balansera ekonomin och andelslagets nettoresultat var positivt trots de stora strukturella förändringarna som skett. Resultatet förbättrades av en framgångsrik djurhandel och en större försäljning av tjänster än man förutspått.

På andelslagets vägnar vill jag tacka vår medlemskår, styrelsen, personalen och våra samarbetsparter för ett gott samarbete under ett år med kraftig utveckling.

Antti Latva-Rasku
toimitusjohtaja, verkställande direktör

Hallituksen puheenjohtajan katsaus

Vuoden 2010 aikana Faban toimintoja ja palveluja uudistettiin ja kehitettiin entisestään vastaamaan karjanomistajien muuttuvia tarpeita. Jäsenet voivat edelleen luottaa siihen, että osuuskunta palvelee kaikkia jäseniään, tilan kokoon tai sijaintiin katsomatta. Maatalouden rakenteiden muuttuessa on tullut tarpeelliseksi kehittää palveluita niin, että huomioimme entistä paremmin asiakaskunnan erilaiset tarpeet. Kentältä onkin tullut paljon positiivista palautetta esimerkiksi toimilupatilojen kehittyneistä palveluista, sekä isommille tiloille suunnatusta Tilatiimi-kokonaisuudesta. Myös lisääntynyt viestintä on otettu tyytyväisyydellä vastaan.

Vuoden ajan olemme nauttineet pohjoismaisen yhteistyön tarjoamista eduista jalostuksessa. Suomalaiset karjanomistajat omistavat Faban kautta neljänneksen yhteispohjoismaisesta VikingGeneticsistä. Yhteistyön myötä olemme saaneet täysmääräiseen käyttöön kaikki VikingGeneticsin sonnit sekä lisäksi muiden tuotantoyhtiöiden parhaita sonneja.

Pohjoismainen jalostusprofiili korostaa rakennejalostuksen ohella myös maitomäärän ja hedelmällisyys- ja terveysominaisuuksien kehitystä. Tuottavuuden lisääminen tulee olemaan karjatilojen lähivuosien suuri haaste. Jalostamalla tuotavia ja terveitä lehmiä, voidaan parhaiten vastata tulossa olevaan, yhä kovempaan kustannuskilpailuun. Tuloksellista jalostustyötä voidaan tehdä pohjoismaisten viljelijöiden ainutlaatuiseseen tiedonkeruujärjestelmään tukeutuen.

Faba osk:n talous on hyvässä kunnossa. Lähivuosiksi on varattu isoja tuotekehityspanoksia, joita suunnataan karjanomistajien palvelujen kehittämiseen ja jalostuksen edistämiseen. Henkilöstön jatkuva kouluttaminen on kehityksen kannalta välttämätöntä ja sopii hyvin osuustoiminnallisen yrityksen arvomaailmaan. Mottomme ”Yhdessä enemmän” kuvaa sitä työtä, jota osaava henkilöstö tekee yhdessä karjanomistajajäsenten kanssa entistä paremman tulevaisuuden eteen. Hallinto on pitänyt tärkeänä myös toimimista yhdessä alueellisten karjakerhojen kanssa karjahengen nostattamiseksi. Yhteistyötä karjakerhoihin päin onkin lisätty selkeästi.

Toimintavuoden aikana hallinto on valmistellut sääntömuutosta. Kevään 2011 osuuskuntakokouksessa käsitellään hallintomallin uudistaminen. Mahdollisesti sen myötä Faban ylimmäksi hallintoelimeksi tulee postivaaleilla valittava edustajisto. Hallinnosta kiinnostuneet, aktiiviset karjanomistajajäsenet, voivat asettua vaaleissa ehdolle uuteen edustajistoon. Vaaleissa jäsenet pääsevät vaikuttamaan äänestämällä.

Uuden Faban ensimmäinen kokonainen toimintavuosi on nyt takana. Haluan kiittää henkilöstöä siitä innosta, jolla yhteistä toimintaa on lähdetty kehittämään. On ollut ilo työskennellä kanssanne!

Vuoden 2010 toiminta on ollut innovatiivista ja iloista. Kiitän henkilökunnan lisäksi myös viljelijähallintoa, joka on aktiivisesti ollut mukana tukemassa osuuskunnan kehitystä. Osuuskunnan toiminnan tarkoitus on asiakasomistajien, jäsenten, toiminnan ja talouden kehittäminen.

Styrelseordförandes översik

Under år 2010 förnyades och vidareutvecklades Fabas verksamhet och servicetjänster för att motsvara husdjursproducenternas ändrande behov. Medlemmarna kan fortsättningsvis lita på att andelslaget betjänar alla sina medlemmar oberoende av gårdens storlek eller var gården är belägen. Då lantbrukets strukturer ändras har det blivit nödvändigt att utveckla tjänsterna så, att vi allt mera beaktar kundkårens olika behov. Från fältet har det också kommit mycket positiv respons exempelvis om utvecklad service av gårdar med egensemin, samt om gårdsteamhelheten som riktar sig till större gårdar. Likaså har man varit nöjd med det ökade informationsflödet.

Under årets lopp har vi fått njuta av de fördelar som det nordiska samarbetet erbjuder avelsarbetet. De finländska husdjursproducenterna äger via Faba en fjärdedel av det samnordiska VikingGenetics. I och med samarbetet har vi full tillgång till VikingGenetics alla tjurar samt dessutom de bästa tjurarna från andra produktionsbolag. Den nordiska avelsprofilen betonar vid sidan av förädlingen av exteriören också utvecklingen av mjölk mängd samt fertilitets- och hälsoegenskaper. En ökning av produktiviteten kommer att vara nötboskapsgårdarnas största utmaning under de kommande åren. Genom att förädla produktiva och friska kor, kan man bäst klara av den allt hårdare kostnadstävlingen som kommer. Ett resultat inriktat avelsarbete kan man göra med stöd av det unika system att samla in uppgifter som vi har i de nordiska länderna.

Andelslaget Fabas ekonomi är i gott skick. För de närmaste åren har man reserverat stora satsningar på produktutveckling, som man kommer att rikta till att utveckla tjänster för besättningsägarna och befrämja avelsarbetet. En fortsatt utbildning av personalen är oundviklig med tanke på utvecklingen och lämpar sig bra för värderingarna i ett företag med kooperativ verksamhet. Vårt motto, "Tillsammans mer", ger en bild av det arbete, som en kunnig personal utför tillsammans med husdjursproducenterna, som samtidigt är medlemmar, för en bättre framtid. Styrelsen har också ansett det vara viktigt att verka tillsammans med de lokala husdjursklubbarna för en bättre boskapsanda. Man har tydligt ökat samarbetet med husdjursklubbarna.

Under verksamhetsåret har styrelsen förberett en stadgeändring. Under andelsstämman under våren 2011 behandlas en reform av styrelsemodellen. Det är möjligt att Fabas högsta styrande organ i och med det blir ett representantskap som väljs med postval. Aktiva besättningsägarmedlemmar, som är intresserade av att påverka, kan ställa sig till förfogande till valet av nytt representantskap. I valet kan alla medlemmar påverka genom att rösta.

Det nya Fabas första verksamhetsår är nu till ända. Jag vill tacka personalen för den iver, med vilken man börjat utveckla den gemensamma verksamheten. Det har varit en glädje att arbeta med er!

Verksamheten under år 2010 har varit innovativt och glatt. Förutom personalen vill jag tacka producentstyrelsen, som aktivt varit med och stött andelslagets utveckling. Målsättningen med andelslagets verksamhet är att utveckla kundägarnas, medlemmarnas, verksamhet och ekonomi.

Tiina Mitikka
hallituksen puheenjohtaja, styrelsens ordförande

1. Osuuskunta

Jäsenet ja hallinto

Vuonna 2010 Faba osk:lla oli aktiivijäseniä 13 719 jäsentä, joista 12 372 lypsykarjajäseniä, 948 sikajäseniä ja 399 liihakarjajäseniä. Vuoden aikana osuuskuntaan liittyi 21 uutta jäsentä, jäsenyyden siirtoja tehtiin 234 kappaletta ja jäseniä erosi 253. Jäsenrekisterissä on 5 058 jäsentä, jotka eivät aktiivisesti ole käyttäneet osuuskunnan palveluita vuoden 2010 aikana. Jäsenrekisteri siirrettiin pidettäväksi Suomen Maatalouden Laskentakeskus Oy:n tietojärjestelmään.

Osuuskunnan varsinainen kokous pidettiin huhtikuussa osuuskunnan kotipaikassa Hollolassa. Kokouksessa vahvistettiin vuoden 2009 tilinpäätös ja päätettiin muuttaa sääntöjä siten, että osuuskunnan nimeksi tulee Faba osk. Samalla muutettiin jäsenten osuuskunnan ottamisvelvoite 21:een ja kirjattiin sääntöihin, että osuuskunnan tavoitteena ei ole tuottaa toiminnallaan voittoa. Kokouksessa arvottiin myös uuden hallintoneuvoston jäsenten erovuoroisuudet.

Osuuskunnan tilintarkastajina toimi KHT-yhteisö Ernst & Young päävastuullisena tilintarkastajana KTM, KHT Jari Havukainen. Osuuskuntakokouksessa valittiin sama tilintarkastusyhteisö tilintarkastajaksi myös vuodelle 2011.

Hallintoneuvosto

Faba osk:n hallintoneuvosto kokoukset pidettiin vuoden aikana kaksi kertaa. Huhtikuun kokous pidettiin Hollolassa sama päivänä kuin osuuskuntakokous,

joulukuun kokous järjestettiin Kuopiossa Lypsykarjaseminaarin yhteydessä joulukuun alussa.

Hallintoneuvoston valitsemina toiminnan tarkkailijoina vuonna 2010 toimivat Erkki Meuronen, Ismo Kervinen, Ilona Alhoniemi (pj.), Iiris Tornberg (siht.).

Hallintoneuvoston kokoonpano vuoden lopussa

Juha Eskelinen	Vieremä (pj.)	Marita Mustonen	Liperi	Anna-Liisa Suokas	Jokioinen
Niclas Sjöskog	Pietarsaari (vpj.)	Markku Mäki-Saari	Kurikka	Simo Takku	Punkalaidun
Ilona Alhoniemi	Valtimo	Matti Niemelä	Kokkola	Jyri Tanner	Teuva
Katri Anttila	Jalasjärvi	(asiantuntijajäsen)		Kaija Tikanmäki	Pyhäjärvi
Tarja Hirvinen	Toholampi	Arja Nokso	Ilmajoki	Iiris Tornberg	Kuusamo
(asiantuntijajäsen)		Helena Okkonen	Sotkamo	Janne Viholainen	Janakkala
Aarne Hopeasaari	Sysmä	Jussi Pahkajärvi	Kauhava		
Juha Hyytiäinen	Kouvola	Pekka Pehkonen	Juankoski	henkilökunnan edustajina	
Arto Isomäki	Ähtäri	Leena Pekonen	Pieksämäki	Liisa Rampa	Lavia
Andreas Johansson	Länsi-Turunmaa	Päivi Piironen	Nurmes	Antti Juntunen	Oulainen
Päivi Kelkka	Kouvola	Päivi Rahja	Kalajoki		
Ismo Kervinen	Siikalatva	(asiantuntijajäsen)			
Päivi Kirmanen	Alavus	Marko Repo	Simo		Hallintoneuvoston jäsenyydestä
Heli Laajalahti	Iisalmi	Ulla Riihimäki	Hämeenlinna		ovat eronneet Sari Muittari ja
Terhi Lahtinen-Kuortti	Ikaalinen	Taina Röyttä	Oulainen		Jorma Latva-Kokko
Markku Lumiaho	Vihanti	Pirjo Solla-Piispanen	Ristiina		
Erkki Meuronen	Lappeenranta	Jyrki Soukainen	Rauma		

Hallintoneuvoston tärkeimmät päätökset

Hollola 13.4.2010

- Päätettiin että valmistellaan siirtyminen edustajisto-hallitusmalliseen hallintorakenteeseen ja sääntötoimikunta jatkaa uusien sääntöjen valmistelua. Päätettiin myös esittää osuuskuntakokoukselle osuuskunnan sääntöihin kirjattavan, että osuuskunta on voittoa tavoittelematon. Päätettiin myös esittää osuuskuntakokoukselle, että korotetaan jäsenen osuudenottamisvelvoite 20 osuudesta 21 osuuteen Faba Jalostus ja Faba Palvelun sulautumissopimuksen mukaisesti.

Kuopio 1.12.2010

- Kuultiin toiminnan tarkkailijoiden raportti, jossa todettiin että, FABA Sika Oy:n kauppa oli perusteltu ja oikea-aikainen. Hyväksyttiin sääntötoimikunnan valmisteleva sääntömuutosesitys sillä muutoksella, että toimitusjohtaja ei ole hallituksen jäsen. Päätettiin esittää sääntömuutos kevään osuuskuntakokoukselle. Vahvistettiin uusi strategia, toimintasuunnitelma, budjetti, palvelumaksut ja investoinnit. Päätettiin aikaistaa päivystysaikaa puolella tunnilla.

Hallitus

Faba osk:n hallitus kokoontui toimintavuoden aikana kaksitoista kertaa.

Hallituksen jäsenet 1.1.–1.12.2010

Tiina Mitikka	litti (pj.)
Anna Lappalainen	Siilinjärvi (vpj.)
Juha Kantoniemi	Ähtäri
Marko Kivelä	Kokkola
Björn von Konow	Valkeakoski (asiantuntijajäsen)

Hannu Koivunen	Virrat
Veijo Leinonen	Simo
Kari Tahvanainen	Joensuu
Ari Ukkonen	Punkalaidun
tj. Antti Latva-Rasku	Vantaa (siht.)

1.12.2010 hallintoneuvoston kokouksessa valittiin erovuoroisen Ari Ukkosen tilalle Tarja Surakka-Luostarinen Liperistä.

Erovooroisista valittiin uudelleen hallituksen jäseniksi Anna Lappalainen Siilinjärveltä ja Kari Tahvanainen Joensuusta.

Hallituksen kokouksissaan tekemät tärkeimmät päätökset

- 28.1.2010 Hallitus järjestäytyi ja valitsi puheenjohtajaksi Tiina Mitikan, varapuheenjohtajaksi Anna Lappalaisen ja sihteeriksi Antti Latva-Raskun. Päätettiin, että osuuskuntakokoukseen viedään esitys nimenmuutoksesta Faba osk:si. Valittiin hallituksen sisällä seuraavat erikoistumisalueet:
Sika -Ukkonen Ari, lihakarja - von Konow Björn, maatila ja tuotantolaitokset - Tahvanainen Kari ja Leinonen Veijo, jakelu - Koivunen Hannu, kenttä - Kivelä Marko, jalostus - Lappalainen Anna ja Kantoniemi Juha, markkinointi - Tiina Mitikka
- 2.3.2010 Valittiin sijoitustoimikuntaan Kari Tahvanainen, Tiina Mitikka, Björn von Konow ja toimihenkilöistä talouspäällikkö ja toimitusjohtaja. Sijoitustoimikunta laatii Faba Palvelun sijoitusstrategian. Päätettiin valita Minna Toivonen Pirkko Taurénin vanhempain vapaan sijaiseksi.
- 31.3.2010 Hyväksyttiin VikingGeneticsin ja Faban välinen osakkeiden ja jäsenyyksien vaihtosopimus sekä kumppanuussopimus. Todettiin, että Viskaalin kasvatusasemalla on aloitettu henkilöstön kanssa yhteistointialain mukaiset neuvottelut aseman toimintojen uudelleen järjestämisestä, mahdollisesti siitä aiheutuvista henkilöstöön kohdistuvista toimenpiteistä, sekä näiden perusteista, vaikutuksista ja vaihtoehdoista. Päätettiin, että jatketaan suunnittelua aseman toimintojen uudelleen järjestämiseksi.
- 20.4.2010: Vahvistettiin VikingGenetics Finland Oy:n tekemä päätös Muhoksen aseman sulkemisesta.
- 2.6.2010: Todettiin tiedoksi allekirjoitetut VikingGenetics Finland Oy Ab:tä koskeva osakekauppasopimus ja Faban sekä VGF:n ja VikingGeneticsin välinen kumppanuussopimus. Todettiin myös, että VG on maksanut varainsiirtoveron ja osakerekisteriin on tehty merkintä omistajan vaihdoksesta. Osakekauppa on sopimuksen mukaisesti loppuun saatettu. Todettiin tiedoksi alustava strategiaesitys. Tehtyjen taloudellisten laskelmien ja ennusteiden pohjalta toimintaa täytyy tehostaa 7-10 % vuoteen 2014 mennessä.
- 25.8.2010: Hyväksyttiin Faban uusi strategia vuosille 2011–2014.
- 26.10.–27.10.2010: Hyväksyttiin Snellman Lihajalostus Oy:n ja Faba osk:n välinen aiesopimus koskien sika-toimintojen myyntiä.
- 11.11.2010: Hyväksyttiin vuoden 2011 budjetti, toimintasuunnitelma ja hinnasto. Päätettiin myydä Faba Sika Oy:n koko osakekanta ja LKKK osakkeet, sekä päätettiin tehdä vuokrasopimus Tuomikylän sikakiinteistöstä. Hyväksyttiin päivystysajan aikaistamisesitys puolella tunnilla klo 07.00 – 08.00. Hyväksyttiin esitys ProAgriayhtymän muuttamisesta ryhmäksi, ja uusi organisaatiomalli, jossa muodostetaan omat johtoryhmät kotieläintuotanto-, peltoviljely- ja maaseutuyrityspalveluille. Valittiin henkilöstöpäällikkö Jussi Peltokangas toimitusjohtajan varahenkilöksi.
- 30.11.–1.12.2010: Todettiin ja hyväksyttiin Faba Sika Oy:n ja Längelmäen kantakoekiinteistön osakkeiden myynti. Hyväksyttiin yleiset siemenen myyntiehdot. Päätettiin valita entiset jäsenet lypsykarjan jalostusvaliokuntaan vuodelle 2011 nimitystoimikunnan esityksen mukaisesti.

Osuuskunnan johto

Osuuskunnan toimitusjohtajana toimi MMM Antti Latva-Rasku.

Faba osk:n johtoryhmän muodosti vuoden lopussa toimitusjohtaja Antti Latva-Rasku, henkilöstöpäällikkö Jussi Peltokangas (toimitusjohtajan varahenkilö), markkinointipäällikkö Maija Päivärinta, kenttäjohtaja Marja Eskelinen, talouspäällikkö Marja Häkkälä, vt. jalostusjohtaja Minna Toivonen sekä kehityspäällikkö Hannu Myllymäki (asiantuntija, eläin- ja tarvikekauppa sekä hankinnat).

Johtoryhmän jäsen talouspäällikkö Tiina Kukkurainen jäi pois yhtiön palveluksesta 31.8.2010. Jalostusjohtaja Pirkko Taurén jäi vanhempainvapaalle 22.7.2010. Markkinointipäällikkö Maija Päivärinta aloitti osuuskunnan palveluksessa 30.8.2010 ja talouspäällikkö Marja Häkkälä 18.10.2010. Markkinointipäällikkö Mikko Säynäjärvi jäi pois johtoryhmästä 30.9.2010 ja varatoimitusjohtaja Seppo Lintukangas 31.10.2010.

Jäsenyydet ja edustukset muissa yhtiöissä ja yhdistyksissä

Faba osk toteuttaa aktiivista omistajapolitiikkaa yrityksissä, joissa se on omistajana tai jäsenenä. Osuuskunnan edustajat eri hallituksiin asettaa Faba oskn hallitus.

Jäsenet vuonna 2010:

FABA Sika Oy; hallituksessa

Ari Ukkonen (pj.), Arja Nokso (vpj.), Pekka Eskelinen, Tarja Surakka-Luostarinen, Simo Takku ja Sami Yli-Rahnasto 30.11.2010 saakka

Suomen Sianjalostus Oy; hallituksessa

Jussi Peltokangas ja Arja Nokso 30.11.2010

Längelmäen Kantakoekiinteistö Oy;

hallituksessa Jussi Peltokangas, Jussi Peura ja Veli-Matti Salo 30.11.2010

Oy Alkiokeskus – EmbryoCenter Ab; hallituksessa

Juha Kantoniemi (pj.), Niclas Sjöskog, Juha Eskelinen ja Pirkko Taurén

ProAgria Yhtymä; hallituksessa

Tiina Mitikka ja Antti Latva-Rasku

Kiinteistö Oy Urheilutie 6; hallituksessa

Antti Latva-Rasku

Suomen Maatalouden Laskentakeskus Oy; hallituksessa

Kari Tahvanainen, Veijo Leinonen ja Antti Latva-Rasku

Pohjoismainen jalostusarvosteluyhdistys NAV;

hallituksessa Anna Lappalainen ja Antti Latva-Rasku

Osuuskunta ProAgria Palvelukeskus; hallituksessa

Antti Latva-Rasku

Pellervo-seura ry; valtuuskunta

Kari Tahvanainen

August Johannes ja Aino Tiuran maatalouden

tutkimussäätiö; hallituksessa

Anna Lappalainen, Antti Latva-Rasku ja

Minna Toivonen.

VikingGenetics F.M.B.A; hallituksessa

vpj. Anna Lappalainen, Tiina Mitikka, Kari Tahvanainen ja Juha Kantoniemi.

VikingGenetics F.M.B.A. delegaation suomalaiset jäsenet olivat:

Ilona Alhoniemi	Valtimo
Katri Anttila	Jalasjärvi
Juha Eskelinen	Vieremä
Tarja Hirvinen	Toholampi
Aarne Hopeasaari	Sysmä
Arto Isomäki	Ähtäri
Andreas Johansson	Länsi-Turunmaa
Päivi Kelkka	Kouvola
Ismo Kervinen	Siikalatva
Päivi Kirmanen	Alavus
Marko Kivelä	Kokkola
Hannu Koivunen	Virrat
Heli Laajalahti	Iisalmi
Terhi Lahtinen-Kuortti	Ikaalinen
Veijo Leinonen	Simo
Markku Lumiaho	Vihanti
Erkki Meuronen	Lappeenranta
Björn von Konow	Valkeakoski
Matti Niemelä	Kokkola
Helena Okkonen	Sotkamo
Pekka Pehkonen	Juankoski
Päivi Piironen	Nurmes
Marko Repo	Simo
Ulla Riihimäki	Hämeenlinna
Niclas Sjöskog	Pietarsaari
Pirjo Solla-Piispanen	Ristiina
Jyrki Soukainen	Rauma
Jyri Tanner	Teuva
Kaija Tikanmäki	Pyhäjärvi
Iris Tornberg	Kuusamo

Faba osk:lla on edustaja Maa- ja metsätalousministeriön asettamissa kotieläinjalostuksen neuvottelukunnassa ja geenivaraneuvottelukunnassa.

Faba osk on jäsenenä seuraavissa kansainvälisissä järjestöissä: ICAR, ERDB (European Red Breeds), WAF (World Ayrshire Federation), WHFF (World Holstein Friesian Federation), EHRC (European Holstein-Red Holstein Confederation), IRC (International Red Cattle), Charolais International ja World Hereford Council. Lisäksi Faba osk:n edustaja toimii kansainvälisen osuustoimintajärjestön Copa-COGECA Breeding Groupissa.

Faba osk siementuotantotoiminnan sulautumisen toteuttaminen VikingGenetics F.M.B.A:han

Sulautumisen toteuttaminen VikingGeneticsin kanssa aloitettiin heti vuoden alussa. Suomalaiset jäsenet osallistuivat hallituksen, delegaation ja jalostuskomiteoiden työskentelyyn. Vuoden alussa aloitettiin myös VikingGeneticsin uuden strategian laatiminen. Toukokuussa toteutettiin lopullinen osakekauppa VikingGenetics Finland Oy AB osakkeista ja Faba osk:sta tuli VikingGeneticsin jäsen 25 % osuudella. Toukokuussa aloitettiin myös VikingGeneticsin uuden

strategian toteuttaminen. Strategian tavoitteena on luoda virtaviivainen, yhtenäinen ja kansainvälinen yhtiö sekä panostaa entistä voimakkaammin vientiin. VikingGeneticsin varatoimitusjohtajana toimi 31.10 saakka Faba osk:n toimitusjohtaja Antti Latva-Rasku. VikingGenetics Finland Oy Ab:n toimitusjohtajana toimi Antti Latva-Rasku 31.10 saakka ja siitä lähtien Seppo Lintukangas. Seppo Lintukankaan päätehtävä on VikingGeneticsin tuotantojohtajuus.

Huomionosoitukset

Faba huomioi ansioituneita jäseniään, luottamus- ja toimihenkilöitään sekä sidosryhmiensä edustajia anomalla ja myöntämällä kunniamerkkejä. Kotieläinjalostuksen kultainen kunniamerkki myönnettiin toimitusjohtaja Esa Hannulalle. Lisäksi vuoden aikana myönnettiin 17 pronssista Kotieläinjalostuksen ansiomerkkiä.

Itsenäisyyspäivänä 2010 Suomen Leijonan Ritarimerkin saivat Hannu Myllymäki, Anne-Mari Niemi, Jussi Peltokangas ja Kari Tahvanainen. Suomen Leijonan ansioristi myönnettiin Pekka Eskeliselle ja Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali Helka Mannilalle ja Kaarina Pellikalle.

Ayrshire-rotuisen keinosiemennyssonnien kasvattajien kilpailussa 10 vuotta kiertänyt Engbergin-malja luovutettiin joulukuun alussa kokonaiskilpailun voittajille Jari ja Marianne Morrille Virroilta. Upean hopeisen antiikkimaljan lahjoitti kilpailun palkinnoksi Niemen kartanon isäntäväki Harry ja Marianne Engberg.

2. Seminologi- ja jalostuskenttä

Seminologikenttä

Faban kenttätoiminnot keskittyivät vuonna 2010 aikana tiimitoiminnan käynnistämiseen, yhtenäisen valtakunnallisen toimintamallin luomiseen sekä asiakaspalvelun tehostamiseen.

Alueelliset palvelutiimit kokoontuivat vuoden aikana kolme kertaa. Palvelutiimeissä käytiin läpi mm. osuuskunnan uusia palveluja ja tuotteita, asiakastoiveiden käsittelyä ja uudistettua sonnivalikoimaa.

Uudet tuotteet ja palvelut

Vuoden aikana uusina palveluina otettiin käyttöön mm. tilasäiliön inventointipalvelu sekä suurten tilojen siemennystoimintaa helpottamaan tarkoitettu Tilatiimi-palvelu. Lisäksi muistutettiin tekstiviesti-tilaus mahdollisuudesta, sukupuoli-lajitellun siemenen käytöstä sekä seminologi tekemästä hedelmällisyysneuvontapalvelusta.

Sonnivalikoima

Sonnivalikoima laajeni alkuvuoden aikana huomattavasti, kun kaikki VG:n sonnit saatiin jakoon myös Suomessa. Uusien sonnien tulo nosti käyttölistan sonnien NTM-keskiarvoa 2-4 pistettä, rodusta riippuen. Suurin muutos sonnipuolella oli siirtyminen genomitestattuihin nuorsonneihin, jolloin geneettisesti heikoimmat nuorsonnit saatiin karsittua pois ja siementuotantoon valittiin vain tietyn isän parhaat pohjoismaiset jälkeläiset. Parhaimmat genomitestatuista nuorsonneista lanseerattiin GenVikPLUS-sonneina, joita käytettiin isäsonnien tavoin. Sonnivalikoiman lisäksi käyttölistan ulkoasua uudistettiin vuoden aikana. Vuonna 2010 julkaistiin arvostelujen jälkeen viisi käyttölistaa ja kolme GenVikPLUS -nuorsonnilistaa. Laajentuneen sonnivalikoiman myötä seminologeille hankittiin suurempia säiliöitä, jotta kaikkia käyttölistan sonneja saatiin tarjolle karjanomistajille.

Kesäkuussa lanseerattiin Suomessa Y-Vik-tuotemerkin liharodun siemenannokset. Annokset ovat sukupuolilajiteltuja ja sisältävät pääasiassa urospuolisia Y-siittiöitä. Y-Vik siemenellä saadaan tuotettua keskimäärin 85 sonnivasikkaa 100 syntynyttä vasikkaa kohti.

Tuotekehitys

Tuotekehityksessä painopiste oli SonniShopin käyttöön-otossa sekä tekstiviestinä tehtävän siemennys- ja tiineys-tarkastustilausten käyttöönotossa. Suurimmat panostukset käytettiin korvamerkkirekisteriin, WebOljen tuotekehitystyöhön sekä raporttien ja tilastojen kehittämiseen.

Jakelu

Vuoden 2010 alussa avattiin viljelijöille ja seminologeille siemenen- ja tarvikkeiden web-pohjainen verkkokauppa SonniShop. SonniShopista löytyvät kaikki tilattavissa olevat sonniannokset sekä siemennyksessä käytettävät tarvikkeet.

Suurempien seminologisäiliöiden ansiosta vuoden 2010 aikana voitiin siirtyä kaikkialla Suomessa 4 viikon seminologijakoon, jolla selkeytettiin jakelun logistiikkaa. Tilasäiliöasiakkaiden säiliöihin jaettiin siementä ja tyypeä kolmen kuukauden välein ajettavalla kotiinkuljetuksella. Kotiinkuljetusverkosto kattoi vuoden lopussa 352 tilasäiliöasiakasta ja 678 toimilupa-asiakasta.

Liharotuisten sonnien siementuonti	kpl
Aberdeen angus	10 810
Charolais	840
Hereford	341
Limousin	14 938
Simmental	7 638
Blonde d'Aquitaine	11 530

Autot

Vuoden lopussa osuuskunnalla oli seminologikäytössä autoja seuraavasti:

Automerkki	Leasing-autoja, kpl	Omistus-autoja, kpl	
Opel Combo	77	3	
Opel Corsa	141	13	
Fiat Punto	22	-	
Seat Cordoba	-	3	
Toyota Corolla	-	12	
VW Polo	-	10	
VW Golf	-	7	
Yhteensä	240	48	288

Leasing-autoja on ainoastaan seminologeilla, jotka työskentelevät 100 %:ssa työsuhteessa. Osa-aikaisessa työsuhteessa olevilla on käytössään Faban osk:n omistama auto.

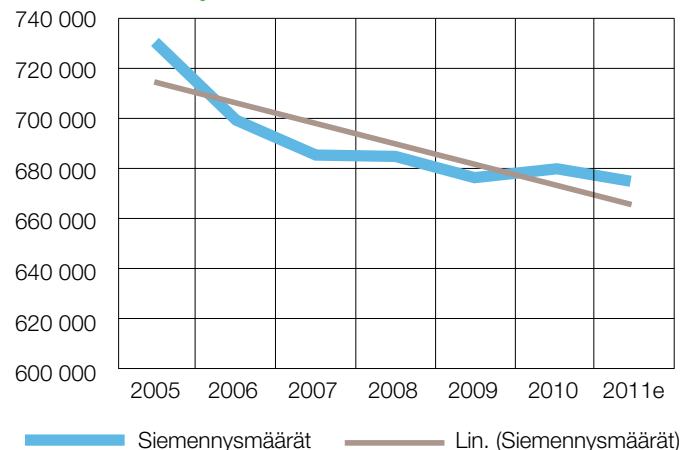

Määrien kehitys

Vuoden 2010 aikana siemennismäärät kehittyivät ennustetta paremmin. Heinäkuun helteiden aiheuttama siemennismäärien väheneminen (-13,74 %) näkyi erittäin kiireisenä syksynä. Seminologioiden tekemät siemennykset vähenivät edellisvuoteen verrattuna vain -0,99 % ollen 623 858 siemennystä (630 004). Aloitussiemennykset vähenivät -2,95 % 297 617 siemennykseen (306 383). Huuhtelusiemennyksiä tehtiin 80 enemmän kuin edellisvuonna, yhteensä 935 kpl ja alkionsiirtoja 3 717 kappaletta, joka on 29 kpl edellisvuotta enemmän.

Fuusioiden tuoma etu näkyi seminologioiden ajokilometreissä. Vuonna 2010 seminologiajvoja ajettiin yhteensä 10 315 118 km, joka oli 227 155 km vähemmän kuin vuonna 2009.

Siemennismäärät

Vuoden 2010 aikana siemennismäärät kehittyivät ennustetta paremmin. Seminologioiden tekemät siemennykset vähenivät edellisvuoteen verrattuna vain -0,99 %.

3. Naudan jalostus

Jalostusarvostelu

Pohjoismainen jalostusarvosteluyhdistys NAV päätti muuttaa lypsykarjan jalostusarvostelujen julkaisemista kuudesta kerrasta neljään kertaan vuodessa. Muutos tapahtui kesken vuotta 2010, joten vuoden aikana arvosteluja julkaistiin viisi kertaa. Suomessa syntyneistä sonneista 142 kpl sai jälkeläisarvostelun; näistä 96 oli ayrshireä, 39 holsteinia ja 7 suomenkarjaa.

Kestävyys sai uutena ominaisuutena NAV-arvostelun. Utareterveydestä otettiin käyttöön uudistettu arvostelumalli, ja tuotosominaisuuksien sekä sorkkaterveyden arvosteluiden tuotekehitysprojektit olivat käynnissä. Arvosteltavien ominaisuuksien vertailutasoja muutettiin niin, että nyt kaikkien rotujen indeksit standardoidaan vastaamaan keskiarvoltaan 3-5 vuotta aiemmin syntyneiden lehmien tasoa.

Liharotuisten eläinten jalostusarvostelu ajettiin vuoden aikana 5 kertaa. Arvostelun tuloksia hyödynnetään niin tilakohtaisissa eläinvalinnoissa kuin myös eläinkaupassa tiloilla ja teurastamoiden sonnikasvattamoissa.

Genomivalinta ja keinosiemennyssonniien hankinta

Faban hallinnoima Tekes-rahoitteinen projekti genomivalinnan kehittämiseksi jatkui toista vuotta. Tutkimuksessa ovat mukana Helsingin yliopisto ja Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus. Näiden lisäksi Maaseudun kehittämissrahasto ja VikingGenetics panostavat merkittävästi genomivalintaohjelman kehittämiseen.

Genomivalinta vakiintui keinosiemennykseen hankittavien sonnivasikoiden valintamenetelmänä. Vuoden 2010 alusta kaikki keinosiemennyssonnit ostettiin VikingGenetics omistukseen. Sonnivasikoita testattiin ayrshire-rodusta 435 kpl ja holstein-rodusta 247 kpl. Suomalaisia ayrshire-sonnivasikoita Viking Genetics osti 118 kpl ja holstein-sonnivasikoita 44 kpl, joista siementuotantoon hyväksyttiin 75 ayrshireä ja 33 holsteinia. Faban jalostusneuvojat ottivat sonneista verinäytteet ja tarkastivat vasikat ja niiden emät, jotta ostopäätös

oli tehtävissä heti genomitestin valmistuttua. Nuorsonnisiemenen vaihto aloitettiin jälleen Suomen, Ruotsin ja Tanskan välillä. Tällä on tarkoitus vahvistaa maiden välisiä geneettisiä linkkejä, jotta arvostelujen varmuus parane. Toisaalta tämä myös varmistaa jälkeläisarvostelun saamisen mahdollisissa yhtä maata koskevissa ongelmatilanteissa. Nuorsonnisiementä käytettiin ristiin sekä ayrshirellä että holsteinilla.

Suomenkarjalla genomitestaus ei ole mahdollinen, joten niiden osalta sonnivasikoiden valinta perustui edelleen odotusarvoon, suvun sopivuuteen sekä emän jalostusarvoihin. Suomenkarjan sonnivasikoita varattiin 10 kpl LSK, 4 kpl ISK ja 4 kpl PSK. Siementuotantoon hyväksyttiin yhteensä 7 suomenkarjasonnia.

Hiehojen ja lehmien genominäytteitä toimitettiin testattavaksi ayrshire-rodusta 417 kpl, holsteinilta 100 kpl ja lisäksi yhden jersey-hiehon näyte.

Kantakirjaus

Faban kantakirjaustoiminta jatkui jokseenkin entisessä laajuudessa. Uusia rotuja ei tullut kantakirjattavaksi. Suomenkarjan ja liharotujen eläimien kantakirjaus lisääntyi pienen taantumän jälkeen.

Kantakirjaus-toiminta	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Lypsyrodut	29 115	29 027	29 336	27 513	23 332	24 884
- joista suomenkarjaa	1 398	1 285	2 064	1 500	700	662
Liharodut	2 226	1 633	2 538	2 821	1 792	1 319

Jalostusneuvonnan palvelut

Jalostus-suunnittelu	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Karjoja	5 340	5 569	5 970	6 073	6 384	6 877
Lehmiä ja hiehoja	305 686	308 536	313 493	302 833*)	300 624	307 238

*) eläinten luokittelu www.JASUssa muuttui.

Jalostussuunnittelun piirissä on 68 % tuotosseurantaan kuuluvista karjoista ja noin 76 % lehmistä ja hiehoista. Karjamäärä vähenee, mutta jalostussuunnitteluun osallistuva eläinmäärä on pysynyt melko vakiona. Jalostussuunnitteluohjelmaa alettiin syksyllä 2010 kehittää tavoitteena saada se palvelemaan entistä paremmin eläinmäärältään suuria karjoja.

Faba INTO eläinten hankinnan suunnittelupalvelu otettiin käyttöön syksyllä 2009. Ensimmäisenä vuonna INTO-suunnitelmia tehtiin yhdeksälle tilalle ja vuonna 2010 palvelua käytti 25 tilaa, mikä ylitti odotukset. Eläinten hankintasopimuksia tehtiin 12 tilan kanssa.

Jalostuskilpailut

Lypsykarjan valtakunnallisten jalostuskilpailujen palkinnot jaettiin Kuopiossa lypsykarjaseminaarin iltajuhlassa. Kilpailuluokkina olivat jälkeläisarvosteltujen sonnien kilpailu, kestävien lehmien kilpailu, lehmien jalostusarvokilpailu sekä karjojen välinen jalostusarvokilpailu. Kiertopalkintona 10 vuoden ajan ollut Harry Engbergin malja luovutettiin koko kilpailun voittaneille Marianne ja Jari Morrille.

Lihakarjan jalostuskilpailujen palkintojenjako oli perinteisillä lkaalisten emolehmpäpäivillä. Palkinnot jaettiin roduittain jalostusarvoiltaan parhaille sonneille, lehmille ja karjoille.

4. Eläin- ja tarvikekauppa sekä hankintojen kehittäminen

Eläinkauppa ja NautaNetti

Kotimaan eläinkauppa 2010	Lypsykarja	Lihakarja	Yhteensä	2009
Karjanomistajan tekemät myynti-ilmoitukset	665	151	816	592
Neuvojan tekemät myynti-ilmoitukset	2 583	86	2 669	2 465
Myydyt eläimet (NautaNetti)	1 711	24	1 735	1 790
Myydyt eläimet, vienti	515	153	668	590
Muut eläinmyynnit	317		317	306
Alkiomyynti	1 204		1 204	1232
INTO-hankinta-sopimukset	16			

NautaNetin ilmoitusmyynti ja eläinvälitys lisääntyivät. Kotimaan eläinkauppaa tehtiin NautaNetin välityksellä vuoden aikana yhteensä 2 052 eläimellä. Eläinten myynti-ilmoituksia julkaistiin NautaNetissä yhteensä 3 485 eläimestä. Alkiövälitys pysyi edellisen vuoden tasolla.

Jalostuseläinten vienti suuntautui Venäjälle, jonne vietiin yhteensä 668 tiinettä hiehoa. Toimintavuoden aikana käynnistettiin lihakarjan jalostuseläinvienti hereford ja aberdeen agnus -hiehoilla. Viennin kasvua, mutta samalla myös vientiin liittyviä riskejä kuvaa se, että yksi vienti jouduttiin keskeyttämään valintavaiheessa. Baltian kauppa on käynnistymässä uudelleen ja toimintavuoden aikana konsultoitiin eläinvienneissä Viroon.

Faban eläinkaupan ja -viennin kehittämistä jatketaan. Tietoisuutta eläinvälityspalveluista lisätään kampanjoimalla niitä seminologiin ja meijereiden kautta. Tilaansa kehittäville ja laajentaville tiloille suunnattu INTO-eläinaineksen kehittämissuunnitelma on saanut jatkokseen INTO-hankintasopimuksen, jonka avulla tila voi ulkoistaa eläinaineksen hankinnan asiantuntevalle jalostusneuvojalle. INTO-hankintasopimuksia tehtiin jo pilotointivuoden aikana toistakymmentä.

Tarvikekauppa ja korvamerkit

FabaPutiikin ja keinosiemennystuotteiden Sonnishop toimivat tiiviissä yhteistyössä. Tärkeimmät välitystuotteet ovat nautojen ja sikojen korvamerkit ja merkitsemisvälineet, siemennestaruotteet ja suojaruuvit sekä ammattikirjallisuus. Tuotevalikoimaa laajennettiin tukemaan Faba-imagoa, hedelmällisyysneuvontaa ja työturvallisuutta lisäämällä valikoimaan FabaCollection-vaatesarja, Heatime-kiimanseurantalaitte ja Faba-koroke. Koroke helpottaa siemennestystä pihatoissa.

Uusi Eläintunnistelaki on tuonut kilpailun ja laajemman tuotevalikoiman virallisten korvamerkkien markkinoille. Lakimutokseen liittynyt korvamerkkilaskutuksen siirto Maatalouden Laskentakeskuksesta Faballe toteutettiin suunnitelmien mukaan. Samalla valmisteltiin korvamerkkivalikoiman laajentamista useammalle toimittajalle sekä uusien elektronisten korvamerkkien markkinoille tuloa. Faba tekee eläinten tunnistamisessa tiivistä yhteistyötä teurastamoiden, meijereiden ja viranomaisten sekä Maatalouden Laskentakeskuksen kanssa kehitettäessä sähköistä tunnistamista ja tiedonsiirron helpottamista.

Heatime-kiimanseurantalaitte on vallannut nopeasti Tanskan ja Ruotsin markkinoita. Suomessa laitteen myynti aloitettiin syksyllä kouluttamalla markkinointiseminologit. Ensimmäisten laitteiden käyttökokemukset ovat varsin myönteisiä.

FabaPutiikin ja Sonnishopin yhdistämistä yhdeksi kaikille avoimeksi verkkokaupaksi valmisteltiin.

Hankinta

Tarvikehankinnat on yhdistetty FabaPutiikin ja Sonnishopin osalta. Hankintatoimessa on sovittu yhteisestä toimintavasta ja vastuualueista Faban, Viking Geneticsin ja Alkiokeskuksen osalta. Faba Sika Oy ja SSJ Oy ovat kuuluneet yhteishankinnan piiriin, mutta jatkokäytännöistä tullaan sopimaan uuden omistajan kanssa. Yhteistyön tavoitteena on päällekkäisten hankintojen välttäminen, volyyymiä ja selkeät vastuualueet osaamisen mukaan.

5. Tulossopimuksen yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Faba sai valtionapua Lapin ja Kainuun harvaan asuttujen alueiden matkakuluihin. Alueen keskimääräinen ajomatka tiläkäyntiä kohden oli 56,2 km, mikä on yli kaksinkertainen verrattuna Faban keskimääräiseen tiläkäyntimatkaan (24,7 km / tiläkäynti, 16,8 km / siemennys). Valtionavun tuella on ollut mahdollista noudattaa hinnoittelussa samanhintaisuusperiaatetta koko toiminta-alueella.

Faban ja Maa- ja metsätalousministeriön tekemään tulossopimukseen on määritely kolme avaintulosaluetta:

- Maatalouden kannattavuus, kilpailukyky ja laatu,
- Ympäristö ja kestävä kehitys,
- Yhteistyö neuvontajärjestöjen ja tutkimuksen kanssa

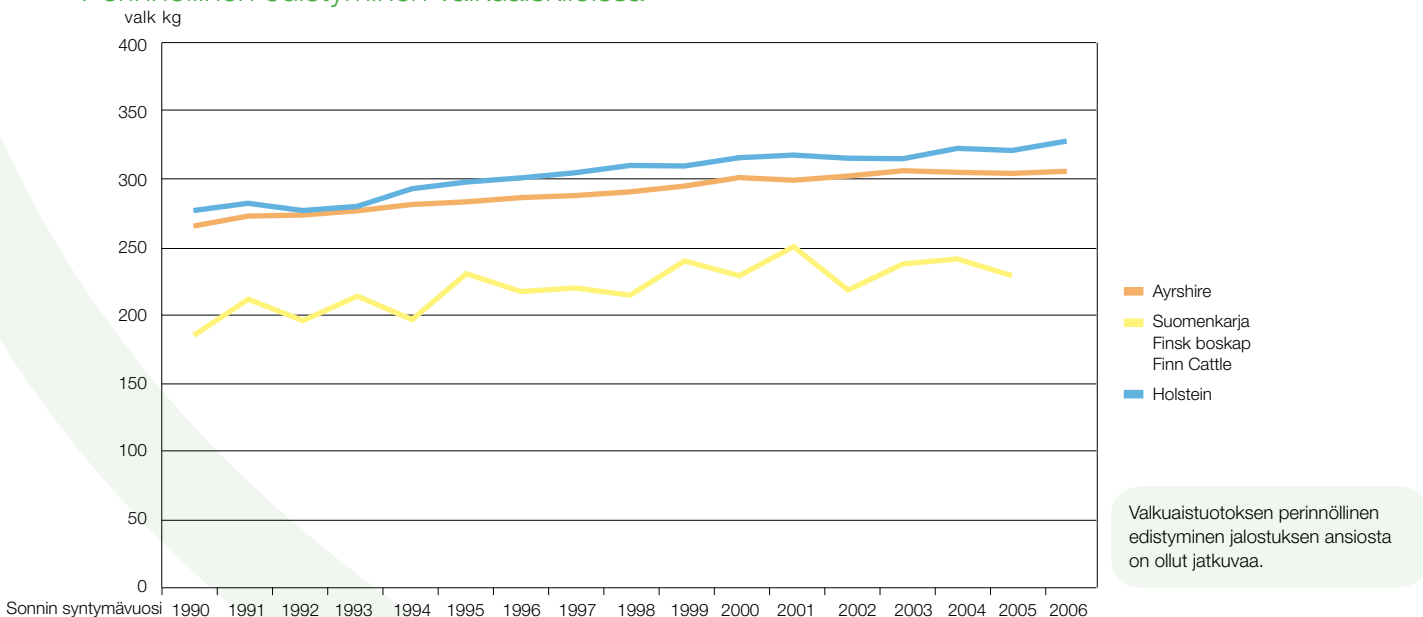
Valtionavun turvin varmistetaan vapaa perinnöllisesti korkeatasoisen eläinaineksen tarjonta kaikille kotieläintuottajille, sekä harvaan asuttujen ja pohjoisten alueiden jalostuspalveluiden – jalostusneuvonta, keinosiemennys- ja alkiosierotuspalveluiden – tarjonta.

Jalostusvalinnoilla saavutettu edistyminen on kaikkien tilojen käytettävissä

Jalostuksella saadaan aikaan pysyvää kehitystä kotieläintalouden, ympäristön ja kuluttajien kannalta tärkeissä ominaisuuksissa. Näitä ovat mm. maidon laatu ja koostumus, eläinten hedelmällisyys ja taudinvastustuskyky sekä kestävyys ja helppohoitoisuus. Kotieläinten jalostuksessa sopeutetaan luonnonvaroja säästämällä eläinten tuotantotaipumukset ja ihmisten tarpeet keskenään. Faba toimii aktiivisesti

säilyttääkseen monimuotoisuuden kotieläinten geeniresursseissa. Jalostustyö tukee kansallista kilpailukykyä niin kotieläintuottajien kuin jalostavan teollisuudenkin näkökulmasta. Valtionavun avulla kehitettiin asetettujen tavoitteiden mukaisesti edellytyksiä tilojen kannattavuuden, kilpailukykyyn ja laadun sekä ympäristövaikutusten parantamiseen.

Perinnöllinen edistyminen valkuaiskiloissa

Yhteispohjoismainen kokonaisjalostusarvo NTM on ensisijainen jalostusneuvonnan- ja valinnan työkalu.

NTM on koostettu tähtäimessä tulevaisuudessa tarvittava kokonaistaloudellinen lypsylehmä.

Eläinaineksen perinnöllinen taso vaikuttaa merkittävästi kotieläinyrityksen kannattavuuteen. Jalostussuunnittelulla toteutetaan sekä pohjoismaista jalostusohjelmaa että kotieläinyrityksen omia tilatason tavoitteita eläinaineksen valinnassa.

Jalostussuunnitelma on osa kehittyvän kotieläintilan johtamista. Faban tuotekehityksen lähtökohdaksi on otettu tilakohtaisia tavoitteita tukevat palvelut. Vuonna 2009 kehitetty

investoivien tilojen eläinaineksen suunnittelupalvelu Faban INTO osoittautui erittäin tarpeelliseksi uudeksi palveluksi. Palvelu on osa ProAgria-yhtymän investoivien tilojen palvelukokonaisuutta. Vuonna 2010 alkoi jalostussuunnitteluohjelma www.JASUn jatkokehitys, jotta sillä pystytään palvelemaan joustavasti myös isojen karjojen jalostussuunnittelua. Emolehmitilojen jalostussuunnitteluohjelman kehitystyö on samoin käynnissä.

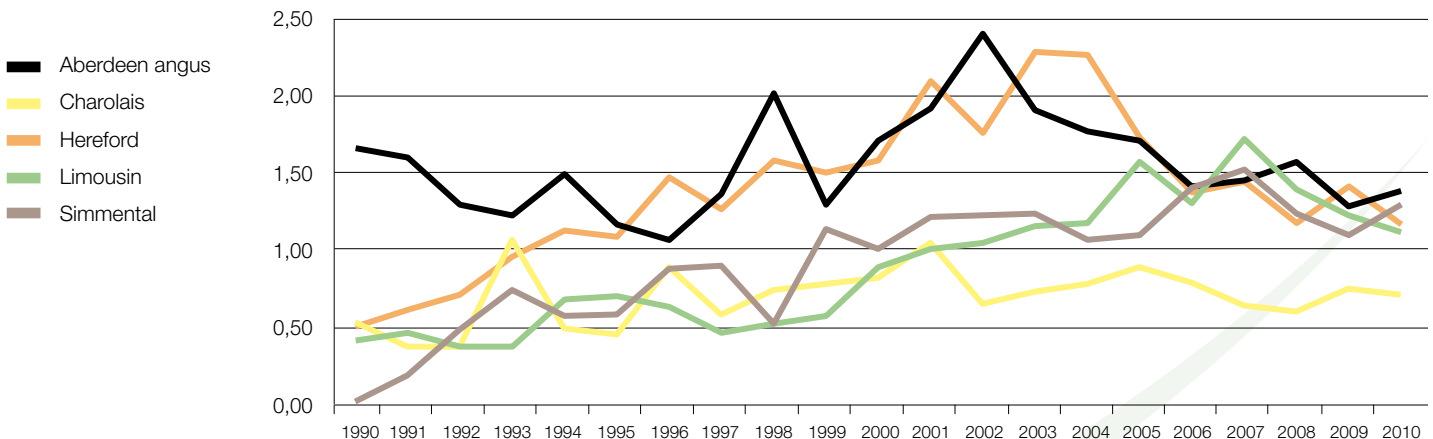
Tehokas kotieläintuotanto säästää ympäristöä ja vaikuttaa maaseudun viihtyisyyteen

Yhteiskunnallisia tavoitteita olivat tuotannon ympäristörisiikin hallinta ja geneettisen monimuotoisuuden säilyminen, maaseudun kotieläintalouden ja sen myötä asutuksen säilyminen sekä viihtyisä maaseutuympäristö. Investoivien tilojen eläinaineksen kehittäminen on yksi esimerkki tästä toiminnasta. Viestinnässä huolehdittiin kotieläintuotannon korkean imagon säilymisestä ja korostettiin eettisesti hyväksytyjä menetelmiä kotieläinjalostuslain hengen mukaisesti.

Tiloilla tavoite on mahdollisimman tehokas ja kestävä tuotanto. Tuotannon tehostuessa ympäristöä rasittavien päästöjen määrä tuoteyksikköä kohden pienenee. Kestävä eläinaineksen on yksi osa tuotannon tehostamista.

Nautarotujen sisäisen vaihtelun säilymistä seurattiin toimintavuoden aikana edelleen. Jalostussuunnittelun yhteydessä arvioitiin jokaisessa parituksessa paritettavien eläinten välinen sukulaisuus. Nyt tämä mahdollisuus saatiin kehitettyä myös liharotujen jalostussuunnitteluun. Tehollisen populaation (keinosiemennyssonnien vanhemmat) sukusiitosta pyritään välttämään. Tavoitteena on säilyttää eläinrotujen geneettinen monimuotoisuus. Faban osallistui suomalaisen geenivarastrategian toteuttamiseen mm. harvinaisten rotujen paritus suunnittelulla sekä huolehtimalla monipuolisesta sonnitarjonnasta näissä roduissa.

Liharotujen sukusiitosasteet

Liharotujen sukusiitosasteet ovat hyvin matalalla tasolla ja mm. simmental- ja limousin-roduissa havaittava nouseva trendi on maltillista. Suunnitelmallinen jalostustyö huolellisine eläinvalintoineen sekä tuontieläinten ja ks-tuontien käyttö näkyy tuloksissa. Risteyteläimet tuovat rotuihin vaihtelua ja sukusiitosasteet ovat matalampia kuin jos populaatiot olisivat suljettuja.

Yhteistoiminta maaseutuneuvonnan ja tutkimuksen kanssa sekä kansainvälinen yhteistyö

Neuvontapalveluita tuottavien organisaatioiden verkostoituminen on Suomessa toteutettu onnistuneesti Suomen Maatalouden Laskentakeskus Oy:n ylläpitämän neuvonnan tietopankin avulla. Maaseutuneuvonnan yhteistyötä toteutettiin tilatasolla yhteistyössä ProAgriaan kuuluvien organisaatioiden kanssa yhteisellä Tuottavuus +20 -ohjelmalla. Painopisteinä vuonna 2010 olivat mm. maitolitra/työtunti, elinikäistuotoksen kasvattaminen ja nuorkarjaan liittyvät asiat. Faba ja sen edeltäjät suomalaisessa kotieläinjalostuksessa ovat jo vuosikymmeniä panostaneet terveysjalostukseen ja hedelmällisyyteen, jotka tukevat eläinten kestävyyttä ja siten kaikkia mainittuja teemoja. Faba on yhdessä muiden kotieläinalan toimijoiden kanssa edistämässä eMerkin käyttöönottoa nautaeläinten tunnistamiskäytännöissä.

Faba osallistui aktiivisesti kansainväliseen yhteistyöhön tiedonkeruussa, jalostusarvostelussa ja jalostusmenetelmien kehittämisessä ja toimi aktiivisesti kansainvälisissä organisaatioissa.

Genomivalinnan tutkimushanke Ruotsin, Tanskan ja Suomen kesken on valtava yhteistyön näyte. Taloudellisesti genomivalinnan kehittäminen on suurimpia panostuksia jalostuksen historiassa. Tekes-projektin kautta ovat MTT ja Helsingin yliopisto kytkeytyneet mukaan tutkimushankkeeseen. Genomivalinnan käyttöönotto vastaa merkitykseltään keinosiemennysoiminnan aloittamista 60 vuotta sitten.

Kotieläinjalostuksen vaikuttavuus

Kotieläinjalostuksella saavutettu eläinaineksen perinnöllinen paraneminen on pysyvää ja kaikkien kotieläintuottajien saatavilla keinosiemennyksen, jalostuseläin- ja alkiokaupan avulla. Vaikuttavuus lypsykarjan jalostuksessa on laaja keinosiemennyksen käytön ansiosta. Myös tiloilla käytettävät astujasonnit ovat poikkeuksetta keinosiemennyssonnien jälkeläisiä.

Jalostuksen neuvontapalveluiden käytön väheneminen on hieman hidastunut, vaikka tilamäärä edelleen vähenee. Tärkeimmässä neuvontapalvelussa, jalostussuunnittelussa, aleni suunnittelun piirissä oleva eläinmäärä 1,0 %, kun lasku on edellisinä vuosina ollut noin 1,5 %. Suunnitelmien määrä on vähentynyt tilamäärän laskun myötä 4,8 % (6,5 % v. 2009). Jalostussuunnittelu kattaa noin 76 % tuotosseurantaan kuuluvista eläimistä. Lypsyrotuisten nautojen kantakirjaukset pysyivät edellisvuoden tasossa ja liharotuisten kantakirjaukset lisääntyivät yli 26 % palaten vuosien 2008 ja 2007 tasoon. Suomenkarjan alkuperä- ja lihakarjan jalostuseläintuet vaikuttavat merkittävästi niiden kantakirjauksien määrään. Lypsykarjan rakennearvostelut vähenivät ja lihakarjan lisääntyivät hieman aikaisempiin vuosiin nähden.

Emolehmätuotannossa tarkkailun peitto on vielä alhainen, koska suurin osa emolehmätiloista toimii risteytysaineksen avulla eikä harjoita omaa jalostustoimintaa. Astujasonni kuitenkin ostetaan jalostustiloilta. Emolehmätarkkailuun kuului 320 tilaa ja noin 11 300 lehmää. Faba on ainoa emolehmätarkkailupalvelun tarjoaja Suomessa. Emolehmätarkkailu on ollut tasaisessa kasvussa.

6. Viestintä ja vuorovaikutus ja markkinointi

Faba osk:n sisäinen tiedotus hoidettiin henkilökuntakirjeiden avulla. Kenttähenkilöstölle toimitettiin yhteinen kirje joka kuukausi. Kirjeessä keskitytään kenttätöön kannalta keskeisiin asioihin.

Jäsentiedotus hoidettiin osuuskunnan kotisivuilla ja vuoden aikana kaksi kertaa ilmestyneen Faba-lehden välityksellä. Kaikille osuuskunnan jäsenille postitettiin lisäksi keväällä tiivistelmä osuuskunnan toimintakertomuksesta.

Tilattavien ammattilehtien, Nauta ja Sika, kustantaminen ja julkaiseminen jatkui edelleen Faba osk:n toimesta. Nauta-lehden tilaajamäärä oli vuodenvaihteessa 7 048 ja Sika-lehdellä on 1 209 tilaajaa.

Osuuskunnan kotisivujen käyttö viestinnässä on merkittävässä roolissa. Kotisivujen kävijämäärä oli 110 126 yksilöityä kävijää. Keskimäärin kuukaudessa sivuilla vieraili 33 921 yksilöityä kävijää.

Faban yritysilmettä tuotiin esiin vuoden aikana Faba Collection-vaatemallistolla. Mallisto jakautuu vain henkilöstön käytössä oleviin työvaatteisiin ja yritysvaatteilla, joita tarjottiin henkilökunnan lisäksi myös luottamushenkilöhallinnossa toimiville viljelijöille sekä muille asiakkaille.

Vuoden lopulla käynnistettiin projekti osuuskunnan sisäisen intranet-palvelun tuottamiseen. Palvelu on tavoite saada käyttöön maaliskuussa 2011.

Kuukauden kampanjat 2010	
helmi-maaliskuu	Tekstiviestitilaus
huhti-toukokuu	Sukupuolilajitellut sonnit
touko-kesäkuu	Kantakirjaus
kesä-heinäkuu	Y-Vik-sonnit
heinä-elokuu	Faba-koroke
loka-marraskuu	GenVikPLUS-sonnit

Vuoden 2010 aikana jatkettiin edellisvuonna käyttöön otettuja Kuukauden sonni- ja Kuukauden palvelu -kampanjoita. Kotisivuilla julkaistiin ajankohtaisia uutisia, tapahtumakalenteria ja tilajuttuja. FabaViesti-sähköpostikirje ilmestyi neljännesvuosittain ja tilasäiliöasiakkaille lähetettiin omia sähköpostikirjeitä.

Uutena kanavana Faba otti käyttöön sosiaalisen median, kun Facebookiin perustettiin oma ryhmä. Käyttöönotto tapahtui vauhdikkaasti joulukalenterilla, viikossa ryhmään liittyi noin 300 jäsentä ja määrä kasvaa tasaisesti edelleen.

Toinen vuonna 2010 käyttöön otettu, uusi kanava on telemarkkinointi. Markkinointiseminologi soittaa tilasäiliöasiakkaille ennen tyyppikiertoa ja tarjoaa heille tarpeellisia tuotteita.

Faba osallistui VikingGeneticsin kanssa yhteisellä messuosastolla Sarka-näyttelyyn, Farmari-maatalousnäyttelyyn ja KoneAgriaan paikallisten näyttelyiden lisäksi.

Syksyllä Faba teetti TNS Gallupilla asiakastyytyväisyystutkimuksen tuomaan taustatietoa seuraavan vuoden markkinointitoimenpiteiden ja muun toiminnan suunnittelua varten. Jatkossa asiakasmarkkinointi suunnitellaan kolmen kuukauden jaksoissa. Markkinoinnin suunnitteluryhmä kokoontuu neljä kertaa vuodessa ja kerää kentältä palautetta toteutetuista toimenpiteistä. Ryhmä suunnittelee tulevat kampanjat sekä niiden toteutuksen, jotta toimintatavat ovat yhteneväiset koko maassa.

Sisäistä markkinointia alettiin korostaa. Seminologioiden ja jalostusneuvojen on tunnettava tuotteet ja palvelut, jotta he voivat kertoa niistä viljelijöille. Koulutuspäivillä käsiteltiin asiakaspalvelua ja aihe oli esillä myös syksyn tiimipalavereissa. Henkilöstö sai informaatiota sähköpostitse, ja kaikki asiakasmateriaali toimitettiin myös heille.

7. Talous ja investoinnit

Faba teki liiketoimintasiirron sonniasematoiminnasta ja siihen liittyvästä jalostustoiminnasta VikingGenetics Finland Oy Ab:lle (VGF) 31.12.2009. Keväällä 2010 Faba myi VGF:n osakkeet VikingGenetics F.M.B.A.:lle Tanskaan ja hankki samalla 25 % omistusosuuden tästä tanskalaisesta yhdistyksestä. Liiketoimintasiirrosta sekä 2009 tehdyistä useista fuusioista johtuen taloudelliset luvut vuosilta 2010 ja 2009 eivät ole vertailukelpoisia keskenään.

Faban liikevaihto oli 32,6 milj. €, joka on 29 % enemmän kuin vertailuvuonna (25,2 milj. €). Liikevaihtoa ei voida verrata fuusioituneiden osuuskuntien aikaisempaan liikevaihtoon, koska osuuskuntien liikevaihdossa oli keskinäistä laskutusta, Vertailuun vaikuttaa myös VikingGenetics F.M.B.A.:lle myyty liiketoiminta, joka on sisältänyt Faban lukuihin vuonna 2009.

Liikevoitto sisältää käyttöomaisuuden myyntivoittoa vähennettynä myyntitappiolla 0,02 milj. € (0,2 milj. €). Suhteellinen kannattavuus, huomioituna käyttöomaisuuden myyntivoitot, parani huomioon ottaen myös vertailukelpoisen kannattavuuden fuusioituneiden yhtiöiden osalta vuodelta 2009. Myyntivoitoilla oikaistu liikevoitto-% oli 1,6 % (0,4 %).

Investoinnit vuonna 2010 olivat 15,6 milj. € (0,2 milj. €). Merkittävimmät investoinnit olivat VikingGenetics F.M.B.A.:n osakkeiden hankinta (12,8 milj. €). Tähän liittyi kuitenkin VikingGenetics Finland Oy:n osakkeiden myynti VikingGenetics F.M.B.A.:lle (12,8 milj. €). Muista käyttöomaisuuden myyneistä merkittävimmät olivat FABA Sika Oy:n osakkeiden myynti sekä Westerkullan kahden tontin myynnit.

Suomen Sianjalostus Oy:n osakkeista on tehty 0,06 milj. € arvonalennus.

Faban omavaraisuusaste on korkea 84,6 % (86,8 %), myös maksuvalmius on hyvällä tasolla.

Merkittävimmät osuudet ja omistukset

Yhtiö	Kotipaikka	Omistusosuus
Kiinteistö Oy Vantaan urheilutie 6	Vantaa	62,0 %
Osuuskunta ProAgria Palvelukeskus	Vantaa	49,0 %
Suomen Maatalouden Laskentakeskus Oy	Vantaa	45,0 %
Viking Genetics Finland F.M.B.A	Tanska	25,0 %
Suomen Sianjalostus Oy	Jämsä	22,0 %

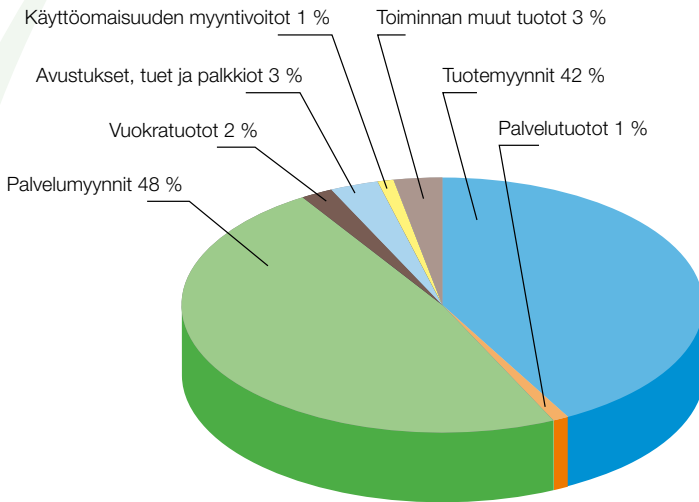
Talouden tunnuslukuja

	2010	2009
1 Sijoitettu pääoma	28 210	27 614
2 Rahoitusomaisuus	7 948	6 761
3 Jalostusarvo 1000 €	14 749	14 807
Jalostusarvo/henkilö 1000 €	36	36
Henkilöstö keskimäärin	408	415
4 Oman pääoman tuotto-%	2,3 %	0,1 %
5 Sijoitetun pääoman tuotto-%	2,5 %	0,6 %
6 Current ratio	1,64	1,69
7 Quick ratio	1,55	1,61
8 Omavaraisuusaste	84,6 %	86,8 %
9 Nettovelkaantumisaste	-16,9 %	-12,5 %
10 Rahoitustulos 1000 €	1 043	334
Rahoitustulos %	3,2 %	1,3 %

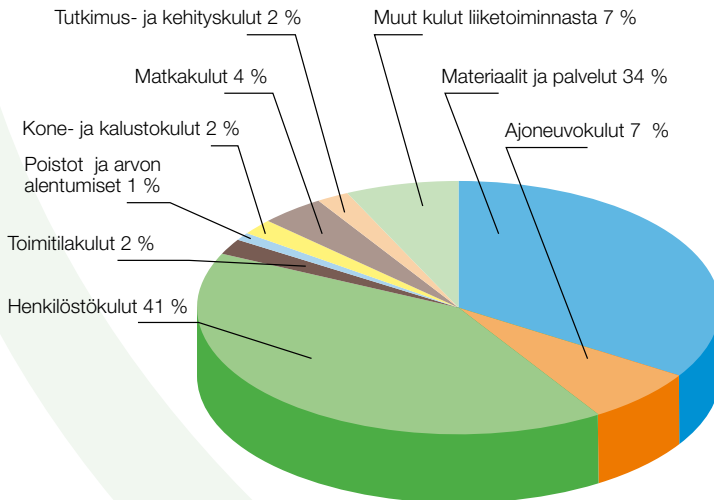
Käyttökate % liikevaihdosta = Jalostusarvo =	$(\text{liikevoitto} + \text{poistot}) / \text{liikevaihto} \times 100$ $\text{Käyttökate} + \text{palkat sivukuluineen} + \text{vapaaehtoiset henkilöstökulut} + \text{vuokrat}$
Oman pääoman tuotto-% =	$(\text{Tulos ennen satunnaisia} - \text{tilikauden verot}) / \text{oma pääoma} \times 100$
Current ratio =	$(\text{Rahoitusomaisuus} + \text{vaihto-omaisuus}) / \text{lyhytaikainen vieras pääoma}$
Quick ratio =	$\text{Rahoitusomaisuus} / \text{lyhytaikainen vieras pääoma}$
Omavaraisuusaste =	$(\text{Oma pääoma} + \text{varaukset}) / \text{taseen loppusumma} \times 100$
Rahoitustulos % liikevaihdosta =	$(\text{Käyttökate} + \text{rahoitustuotot} - \text{rahoituskulut} + \text{satunnaiset erät} - \text{verot}) / \text{liikevaihto} \times 100$

8. Henkilöstö

Faban tuotot 2010

Faban kulut 2010

Osuuskunnan henkilökunnan määrä väheni toimintavuonna merkittävästi. Suurimpana tekijänä oli heti vuodenvaihteessa tapahtunut 43 työntekijän siirtyminen VikingGenetics Finland Oy:n palvelukseen. Muutenkin työntekijämäärä laski hieman. Valtaosa työntekijöistä eli yli 300 on seminologeja, jalostusneuvoja on noin 40. Eri toimipisteissä työskentelee noin 50. Toimintavuoden lopussa henkilöstöä oli yhteensä 410, joista osa-aikaisessa työsuhteessa 59 ja erilaisista syistä kokonaan poissa työvahvuudesta 33 henkilöä.

Henkilöstö 31.12.2010

	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Seminologit	273	43	316
Faba Pohjoinen	47	8	55
Faba Itä	75	8	83
Faba Länsi	77	9	86
Faba Etelä	74	18	92
Jalostusneuvojat	34	6	40
Faba Pohjoinen	5		5
Faba Itä	8	4	12
Faba Länsi	9	1	10
Faba Etelä	12	1	13
Kenttä- ja jalostuspäälliköt	10		10
Toimipisteet	34	10	44
Oulu ja Muhos	1	1	2
Pieksämäki	2	2	4
Tuomikylä ja Veteli	3		3
Hollola ja Kaarina	13	4	17
Tikkurila	15	3	18
Yhteensä	351	59	410

Koulutus

Koko henkilöstön kaksipäiväiset koulutuspäivät järjestettiin syksyllä kahdessa osassa Jyväskylässä. Ensimmäisenä päivänä ohjelma oli kaikille yhteinen ja toisena päivänä asema- ja toimistohenkilökunnalle järjestettiin omaa koulutusta. Seminologi- ja jalostusneuvojen aluetiimit kokoontuivat toimintavuonna kolme kertaa.

Ammatillista erityiskoulutusta on järjestetty runsaasti useimmille työntekijäryhmille. Osa seminologeista on osallistunut alkionsiirto- ja hedelmällisyysneuvojakoulutuksiin. Vuoden aikana aloitettiin myös mittava seminologi- ja tiineystarkastuskoulutus, jonka tavoitteena on saada kaikille seminologeille varmuus varhaistiineyksien toteamiseen. Jalostusneuvojen jalostusosaamista on vahvistettu tiimi- ja tehtäväkohtaisilla koulutuksilla. Toimistolaiset ovat osallistuneet erityistieto- ja -taitoja antaville kurssipäiville, ja useita esimiehiä on osallistunut eri tahojen järjestämiin esimies- ja johtajakoulutuksiin.

Pienelle seminologiryhmälle annettiin markkinointikoulutusta sekä Heatime-kiimantarkkailujärjestelmän myyntikoulutusta.

Jatkossakin henkilöstön koulutus on toiminnan kulmakiviä. Vuoden 2011 aikana panostetaan erityisesti koko henkilöstön markkinointi- ja asiakaspalvelutaitojen kehittämiseen.

Faban henkilöstön valmiuksia kehitetään jatkuvasti erilaisissa koulutuksissa. Yhtenä painopistealueena koulutuksissa on asiakaskohtaukset.

Työterveyshuolto ja tyky-toiminta

Työterveyspalvelut hankittiin toimintavuoden alusta alkaen kokonaisuudessaan Suomen Terveystalolta ja sen yhteistyöyrityksiltä. Samalla työterveyshuolto yhdenmukaistettiin koko henkilöstön osalta ja laajennettiin työterveyshuoltoa sisältämään lakisääteisten palveluiden lisäksi tarvittaessa myös lääkäripalvelut.

Vuonna 2009 alkanut keinosiemennysalan valtakunnallinen Aslak-kuntoutuskurssi jatkui toimintavuonna. Myös uusi kurssi vuodelle 2011 aottiin ja saatiin. Henkilöstöllä oli ja on mahdollisuus osallistua tuettuun liikunta- ja virkistystoimintaan yhdessä sovittujen periaatteiden mukaisesti. Mahdollisuutta käytettiin toimintavuonna edelleen aktiivisesti.

Työsuojelu

Osuuskunnan työsuojelupäällikkönä ja työsuojelutoimikunnan puheenjohtajana toimi Aimo Manelius. Työsuojelutoimikunta piti toimintavuonna neljä kokousta. Toimikunta jatkoi työtään edelleen laajalla kokoonpanolla (VikingGenetics mukana). Toimikunnan työn tärkeänä tavoitteena oli ennakoiva työsuojelutyö. Aktiivisuutta työhön toi MEPA-hanke, johon osuuskunta vuonna 2009 hyväksyttiin.

MEPA (Meidän Parhaaksi)-hanke on Tsj-Opintokeskuksen hallinnoima työhyvinvointihanke vuosille 2009 – 2011. Sen myötä toimintavuonna tehtiin osuuskunnan koko henkilöstölle työhyvinvointikysely, jonka tulosten perusteella ohjausryhmä ja työsuojelutoimikunta ovat hakeneet ehdotuksia ja ratkaisuja työturvallisuuden ja -viihtyvyyden parantamiseksi. Konkreettisia työn tuloksia oli Faba-siemennyskorokkeen saaminen markkinoille.

Osuuskunta oli edelleen valtakunnallisen Nolla tapaturmaa-foorumin jäsenenä.

Valtaosa esimiehistä osallistui työsuojelukoulutukseen läpäisten Työturvallisuuskortti-tentin. Työsuojelutoimikunnan kaksi uutta jäsentä suorittivat työsuojelun peruskurssin. Koko henkilöstön koulutuspäivillä syksyllä työsuojeluasiat olivat laajasti esillä luennoilla ja esittelyosastossa. Toimintavuoden mittaan työsuojeluasioista ja MEPA-projektista on informoitu henkilöstökirjeissä

TES- ja YT-toiminta

Osuuskunnassa noudatettiin valtakunnallisia keinosiemennysalan ja neuvonnan työehtosopimuksia. Toimintavuonna neuvoteltiin uudet sopimukset. Keinosiemennysalan TES päättyi 31.12.2011 ja neuvonta-alan 30.4.2012. Työnantajapuolen edunvalvojana toimi Erityispalvelujen Työnantajaliitto ja loppuvuodesta sen seuraajaksi perustettu Palvelualojen Työnantajat (PALTA). Työntekijäpuolen edunvalvojina toimivat Agronomiliitto, Julkis- ja yksityisalojen toimihenkilöliitto (JYTY) sekä Maataloustoimihenkilöjärjestöjen liitto (MTJL).

Toimintavuonna vallitsi työrauha, eikä työehtoihin liittyviä riitatapauksia ollut.

Eri henkilöstöryhmistä koottu YT-toimikunta piti kuusi kokousta. Toimikunnassa on käsitelty myös VikingGenetics Finland Oy:n henkilöstöä koskevia asioita. YT-kokouksissa on rutiini- ja TES-asoiden lisäksi käsitelty runsaasti erilaisia toiminnan pelisääntöihin, ohjeistukseen sekä tiedottamiseen liittyviä asioita. Kokouksissa asioiden käsittely on sujunut rakentavasti.

Fabassa on toteutettu TYKES-rahoitteista Meidän Parhaaksi -hanketta, jonka tavoitteena on vähentää sairaspöissaoloja. Hankkeessa kiinnitetään huomiota koko henkilöstön työhyvinvoinnin parantamiseen ja mm. eri toimipisteissä on aloitettu henkilöstön säännölliset vapaamuotoiset tiedotustilaisuudet. Tässä ollaan Hollolan tulilla marraskuussa.

9. Kestävä kehitys ja toiminnan riskit

Toimintarakenteen kehityksen myötä Faba osk:sta on tullut palveluosuuskunta tuotannon siirryttyä tytäryhtiöön ja myöhemmin 25 % omistuksella omistettuun VikingGenetics yhdistykseen.

Keinosiemennysalalla sonnien ja koko nautakarjan hyvän terveystilanteen säilyttäminen on ensisijainen tavoite. Vakava tauti pysäyttää tai halvaannuttaa toiminnan välittömästi. Siemenen saatavuus on turvattu aikaisempaa paremmin tautiriskien varalta, kun siementuotanto tapahtuu VikingGeneticsin toimesta kolmessa maassa. Tämä toimintamalli lieventää asematoimintaan liittyviä riskejä.

Sonnitoimintojen liiketoimintasiirto aiheuttaa veroriskin tuloverotukseen liittyen, koska ennakkopäätöstä verottomuudesta ei saatu. Riskiä pyritään hallitsemaan veroasiantuntijoiden avulla.

Faba osk myy palveluitaan kotieläintuottajille. Tilojen väheneminen on ollut tasaista ja melko hyvin ennustettavaa. Tämän vuoksi riski osuuskunnan talouden ennakoimattoman nopeasta heikkenemisestä on pieni, mutta luo paineen toiminnan jatkuvaan tehostamiseen. Rakenteellisella ja toiminnan kehittämisellä sekä toiminnan voimakkaalla rationalisoinnilla on tätä riskiä pyritty pienentämään.

Faba osk on tulevaisuudessa asiantuntijaorganisaatio, jossa toiminnan merkittävin osa on asiantuntija- ja siemennyspalveluiden myynti kotieläinyrittäjille. Asiantuntijapalveluiden myynti ei aiheuta ympäristöriskiä. Faba osk ei suoraan omista eläintiloja tai eläimiä, mutta osakkuusyhtiön kautta se on mukana myös kotieläintuotannossa. Osuuskunnan osaomistaman yrityksen hallinnassa olevissa kotieläinsuojissa on kiinnitetty huomiota ympäristöriskeihin. Faba osk on jalostustoiminnallaan parantanut koko suomalaisen kotieläintuotannon ympäristöhyötysuhdetta, koska päästöjen osuus tuotettua maito- ja lihakiloa kohden on perinnöllisen edistymisen seurauksena pienentynyt. Käytössä olevat jalostustavoitteet edistävät ympäristötehokkuuden kasvua ja tukevat kestävä kehitystä ja monimuotoisuuden säilymistä eläingenivarjoissa.

Kilpaileva toiminta on Suomessa ollut toistaiseksi melko vähäistä. Kilpailuun varaudutaan kehittämällä omaa toimintaa aktiivisesti vastaamaan asiakasomistajien tarpeisiin kustannustehokkaasti, jotta he haluavat käyttää osuuskunnan palveluita kattavasti.

Liiketoiminnan riskejä pyritään hallitsemaan myös aktiivisilla riskikartoituksilla yhdessä vakuutusyhtiön kanssa. Vakuutettavia riskejä pyritään pienentämään muun muassa ns. MEPA hankkeen avulla. MEPA hankkeella parannetaan henkilöstön työturvallisuutta ja työhyvinvointia. Nykyisin tärkeänä yhteiskunnallisena tavoitteena on pidentää työuria. Vuosina 2007-2010 osuuskunnassa on jääty eläkkeelle keskimäärin 62,7 vuotiaana.

Tuotekehityseen panostetaan jatkuvasti. Tuotekehityspanostuksen avulla pyritään varmistamaan, että osuuskunta kykenee tarjoamaan kilpailukykyisiä palveluita ja tuotteita jäsenkunnalle. Huolimatta siitä, että suurin tuotekehityspanostuksemme genomivalinnan projekti on edennyt suunnitelmien mukaan, liittyy projektiin, että tulokset eivät vastaa nykyisiä oletuksia. Riskiä voidaan tarkastella myös toisinpäin. Jos osuuskunta ei olisi voimakkaasti panostanut genomivalinnan tutkimukseen ja yhteistyöhön Ruotsin ja Tanskan kanssa, olisimme jääneet huomattavasti jälkeen kansainvälisen jalostuksen kehityksestä. Riskin otolla turvaamme suomalaisen maidontuotannon kilpailukykyisyyttä pitkälle tulevaisuuteen.

10. Tulevaisuuden näkymät

Päätökseen saadut alan toimintarakenteen kehityshankkeet luovat entistä paremmat edellytykset vastata kotieläintalouden voimakkaan muutoksen tuomiin haasteisiin.

Faba osk:ssa maa on jaettu neljään toiminta-alueeseen ja niiden sisällä toimii jalostusneuvojen ja seminologien muodostamia palvelutiimejä. Tiimien avulla parannetaan tiedonkulkua, oppimismahdollisuuksia ja asiakaspalvelua. Markkinointia kehitetään entistä asiakasläheisemmäksi ja paremmin vastaamaan erilaisten tilaryhmien tarpeita. Palvelutuotannon kehittämistä on vauhditettu, jotta kykenisimme vastaamaan entistä paremmin toimintaympäristön muutoksiin.

Faba osk:n tase on vahva, mutta tulevaisuudessakin muutos jatkuu voimakkaana ja siitä selviäminen vaatii kohtuullista taloudellista tulosta. Palveluiden kysyntä alenee eläinmäärien vähentyessä. Seminologien tekemien siemennysten määriä pienentää myös tilojen omien siemennystoimilupien lisääntyminen. Siemennysten kokonaismäärä vähenee vuosittain noin 3 %. Faba osk kykenee tulevaisuudessa myös laajentamaan ja kehittämään palvelutarjontaansa täyden palvelun tilan eläinaineksen kehittäjänä. Uusilla palveluilla on mahdollista jonkin verran korvata eläinmäärien laskun vaikutusta palvelukysyntään. Lisäksi jalostuksen neuvontapalveluiden käytön uskotaan kasvavan lisääntyvän tarpeen ja uuden rakenteen mahdollistaman ristiinmarkkinoinnin avulla.

Genomivalinnan avulla arvosteluvarmuus nuorilla eläimillä kasvaa ja eläimet voidaan valita yhä nuorempina. Tulevaisuuden näkymä on, että GenVik Plus -sonneilla korvataan kokonaan valiosonnit. Genomivalinta tulee varmasti muuttamaan sonnitutuotannon rakenteita kaikissa VikingGeneticsin jäsenmaissa. Tärkeä jalostuksellinen uudistus on myös siemenen maksujärjestelmä, jossa siemen maksetaan vasta seminologien käytettyä siemenen. Tämä varmistaa, että käytössä ovat aina jalostuksellisesti parhaat eläimet. Tavoitteenamme onkin tarjota aina parasta jalostuksellista siementä, oli sitten kyseessä seminologi- tai omatoimisäiliöpalvelut.

Kotimaisen jalostuksen on kyettävä antamaan kilpailuetua suomalaisille lypsykarjaloille verrattuna muihin maihin. Tehtyjen toimenpiteiden oletetaan tätä kilpailuetua tuovan. 2015 maitokiintiöiden poistuessa on odotettavissa maidon markkinahintojen voimakkaampaa muutosta ja myös laskua. Tilanteen hallinta edellyttää tuottavuuden kehitystä, jota omalta osaltamme pyrimme tukemaan kokonaisvaltaiseen tilan eläinaineksen kehittämiseen liittyvillä palveluilla.

Kiinteä pohjoismainen yhteistyö ja yhteinen tutkimus- ja kehitystoiminta kehittyvät. Tulevaisuus tuo vielä monia uusia mahdollisuuksia. Niitä syntyy myös palveluohjelmistojen yhteiskehityksessä ja tietopankin tiedonkeruun harmonisoinnissa.

Tällä hetkellä genomivalinnassa käydään voimakasta kilpailua Pohjois-Amerikan ja Euroopan välillä. Genomivalinta tulee pitkällä tähtäimellä muuttamaan kansainvälisen jalostuksen rakenteita. Suomalaiset ovat tulevaisuuden tuomien muutosten suhteen hyvässä seurassa pohjoismaisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Genomivalinnassa olemme pohjoismaisen yhteistyön kautta maailman kärkijoukossa.

Tulevaisuuden kehityssuuntia voi vain arvailla, mutta ensiaskeleita ovat ottamassa nutrigenomiikka, nutrigenetiikka ja näihin liittyvä lypsykarjan ruokinnan tehokkuuteen sekä ympäristötehokkuuteen liittyvä tutkimus. Näissä suomalaiset ja pohjoismaiset yhteistyökumppanimme ovat hyvissä lähtöasemissa. Myös sukupuolilajitellun siemenen tuotanto ja käyttö kehittyvät koko ajan.

Ympäristöpäästöjen pienentäminen kulkee käsi kädessä rehuhyötysuhteen tehostamisen kanssa. MTT on hankkeissaan saavuttanut jo lupaavia tuloksia.

11. Utsikter för framtiden

Selkeänä tavoitteena on, että lypsykarjaa voitaisiin valita tulevaisuudessa ottaen huomioon niiden rehunkäytön tehokkuus ja ympäristöpäästöjen pienentäminen. Tulevaisuudessa täytyy myös tehostaa sorkkaterveystiedon keruuta, koska laajenevilla yksiköillä sorkkaterveyden merkitys kasvaa.

Kotieläinjalostus on toiminut Suomessa yli 110 vuotta. Tuottajien yhteistoiminnan tarve sektorilla on kasvussa kansainvälisen kilpailun vyöryessä entistä voimakkaammin maahamme elintarvikemarkkinoiden kilpailun kiristyessä. Yhteistyössä saamme paljon enemmän aikaan. Sloganimme onkin ”Yhdessä enemmän!”.

Nutrigenomiikka pyrkii selvittämään ruokavalion vaikutusta geenien ilmentymiseen sekä toimintaan ja tätä kautta löytämään keinoja vähentää sairastumisriskejä ravitsemuksen keinoin.

Nutrigenetiikka auttaa selvittämään, miksi eri geenitaustan omaavat yksilöt reagoivat ravintoaineisiin eri tavoin.

De projekt för att utveckla verksamhetsstrukturen inom branschen som slutförs skapar ännu bättre förutsättningar än tidigare att svara på de utmaningar som de stora förändringarna inom husdjursproduktionen för med sig.

I andelslaget Faba är landet indelat i fyra verksamhetsområden och inom dessa verkar serviceteam som består av avelsrådgivare och seminologer. Med hjälp av teamarbete förbättrar man informationsflödet, möjligheterna att lära sig samt kundbetjäningen. Man utvecklar marknadsföringen så den blir ännu mera kundnära än tidigare och bättre motsvarar olika gårdsgruppers behov. Man har påskyndat utvecklandet och produktionen av tjänster, så att vi ännu bättre svarar på ändringar i verksamhetsomgivningen.

Andelslaget Faba:s balansräkning är stark, men förändringen fortsätter kraftig ännu i framtiden och för att klara av det krävs ett relativt bra ekonomiskt resultat. Efterfrågan på tjänster minskar då antalet djur minskar. Antalet semineringar som seminologerna utför minskar också på grund av att antalet tillstånd för egensemin på gårdarna ökar. Det totala antalet semineringar minskar med ungefär 3 procent per år. Faba anl. klarar också i framtiden av att utvidga och utveckla sitt serviceutbud så att organisationen har fullt utbud av tjänster att utveckla gårdens djurmaterial. Med de nya tjänsterna är det i viss mån möjligt att ersätta den inverkan som det minskande djurantalet har på efterfrågan på tjänster. Dessutom tror man att användningen av rådgivningstjänster ökar med hjälp av korsmarknadsföringen som är möjlig tack den nya strukturen.

Med hjälp av genomiskt val ökar säkerheten i bedömningen av unga djur och man kan välja djuren vid en allt yngre ålder. En framtidsvision är att man helt och hållet ersätter elitdjurarna med GenVik Plus-tjurar. Det genomiska valet kommer säkert att förändra strukturen på tjurproduktionen i alla VikingGenetics medlemsländer. En viktig avelsmässig reform gäller också systemet att betala för semindoserna, då man betalar för sperman först då seminologen använt den. Detta garanterar att man alltid har de genetiskt sett bästa djuren i användning. Vår målsättning är att alltid erbjuda de avelsmässigt sett bästa semindoserna, vare sig det är fråga om seminologtjänst eller egen behållare.

Det inhemska avelsarbetet måste klara av att ge konkurrensfördelar åt de finländska mjölkboskapsgårdarna i jämförelse med andra länder. Man antar att de åtgärder man utfört kommer att föra med sig denna konkurrensfördel. Då mjölkkvoterna avskaffas år 2015 kan man vänta sig en kraftigare förändring och även en sänkning av mjölkens marknadspriser. För att klara av situationen förutsätts det att produktiviteten förbättras, vilket vi för vår del strävar att stöda med hjälp av tjänster som utvecklar gårdens djurmaterial.

Det intensiva nordiska samarbetet och den gemensamma forsknings- och utvecklingsverksamheten utvecklas. Framtiden för ytterligare med sig många nya möjligheter. Sådana uppstår också vid gemensam utveckling av serviceprogram och harmonisering av insamlandet av uppgifter till databanken.

Inom det genomiska valet har man just nu en kraftig konkurrens mellan Nord-Amerika och Europa. Det genomiska valet kommer på lång sikt att ändra strukturen på det internationella avelsarbetet. Beträffande de förändringar som framtiden för med sig är finländarna i gott sällskap med sina nordiska samarbetspartners. Inom det genomiska valet är vi via det nordiska samarbetet med i tättstriden i världen.

Man kan bara spekulera om i vilken riktning framtidens utveckling sker, men forskningen beträffande nutrigenomik, nutrigenetik samt effekten hos utfodringen av mjölkboskap samt miljöeffektivitet som hör samman med dessa, tar sina första steg. Här är våra finländska och nordiska samarbetspartners i goda startpositioner. Likaså utvecklas produktionen och användningen av könssorterad sperma hela tiden.

En minskning av utsläppen i miljön går hand i hand med en effektivisering av foderomvandlingsgraden. Forskningscentralen för lantbruk och livsmedelsekonomi har redan uppnått lovande resultat i sina projekt.

En klar målsättning är att man i framtiden kan välja mjölkboskap med beaktande av hur effektivt de utnyttjar fodret och hur små deras utsläpp i miljön är. I framtiden måste man också effektivisera insamlandet av uppgifter om klövhälsa, eftersom betydelsen av klövhälsan ökar på utvidgande enheter.

Husdjursaveln har verkat i Finland i mer än 110 år. Behovet av producenternas samarbete inom sektorn ökar då den internationella konkurrensen kommer allt starkare in i vårt land då konkurrensen på livsmedelsmarknaderna skärps. Med samarbete åstadkommer vi mycket mera. Vårt motto är "tillsammans mer".

Nutrigenomik strävar till att utreda foderstatens inverkan på generna och deras funktion och därigenom finna metoder att minska riskerna för att djuren insjuknar med utfodringstekniska metoder.

Nutrigenetik hjälper att utreda, varför individer med olika genbakgrund reagerar på näringsämnen på olika sätt.

Faba osk

TULOSLASKELMA

1.1. - 31.12.2010

€

1.1. - 31.12.2009

€

LIKEVAIHTO		32 567 347,64		25 232 175,73
Liiketoiminnan muut tuotot		2 566 772,73		2 269 803,25
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	11 353 833,29		6 295 840,97	
Varastojen lisäys(-), vähennys (+)	-157 783,06		-351 272,04	
Ulkopuoliset palvelut	537 830,63	-11 733 880,86	632 874,73	-6 577 443,66
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	11 303 748,03		10 478 594,40	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	2 076 589,34		1 941 490,41	
Muut henkilösivukulut	732 494,10	-14 112 831,47	655 635,10	-13 075 719,91
Poistot				
Suunnitelman mukaiset poistot		-396 609,13		-307 856,94
Liiketoiminnan muut kulut		-8 348 696,03		-7 411 211,87
LIKEVOITTO/TAPPIO		542 102,88		129 746,60
Rahoitustuotot ja -kulut				
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista	121 298,76			
Muut korko- ja rahoitustuotot	49 419,47		42 369,79	
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-10 324,70		-23 648,39	
Arvonlennukset pysyvien vastaavien sijoituksista	-70 052,88	90 340,65		18 721,40
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA, ERIÄ, TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		632 443,53		148 468,00
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	0,00		0,00	
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	0,00
YLIJÄÄMÄ ENNEN TILINPÄÄTÖS-SIIRTOJA JA VEROJA		632 443,53		148 468,00
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron lisäys(-) vähennys (+)	51 374,84		105 449,33	
Vapaaehtoisten varausten lis/väh.	0,00	51 374,84	0,00	105 449,33
Tuloverot		14 267,55		-122 725,57
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ		698 085,92		131 191,76

Faba osk

TASE VASTAAVAA

	31.12.2010		31.12.2009	
	€		€	
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Muut pitkävaikutteiset menot	65,69	65,69	82 650,35	82 650,35
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	3 860 109,91		3 869 687,39	
Rakennukset ja rakennelmat	749 147,34		821 621,80	
Koneet ja kalusto	594 393,93		504 640,34	
Muut aineelliset hyödykkeet	37 909,14	5 241 560,32	44 588,58	5 240 538,11
Sijoitukset				
Osuudet saman konsernin yritt.	0,00		13 893 547,27	
Osuudet osakkuusyhtiöissä	13 096 330,38		0,00	
Muut osakkeet ja osuudet	6 575 419,65	19 671 750,03	5 518 514,33	19 412 061,60
Pysyvät vastaavat yhteensä		24 913 376,04		24 735 250,06
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	464 088,04	464 088,04	306 304,98	306 304,98
Pitkäaikaiset saamiset				
Muut saamiset	1 520,00		620,00	
	1 520,00		620,00	
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	3 054 492,62		3 026 922,93	
Muut saamiset	0,00		0,00	
Siirtosaamiset	143 422,08		301 654,51	
	3 197 914,70		3 328 577,44	
Saamiset yhteensä		3 199 434,70		3 329 197,44
Rahat ja pankkisaamiset		4 748 894,58		3 432 598,62
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		8 412 417,32		7 068 101,04
VASTAAVAA YHTEENSÄ		33 325 793,36		31 803 351,10

Faba osk

TASE VASTATTAVAA

31.12.2010

31.12.2009

€

€

OMA PÄÄOMA

Osuuspääoma

3 735 368,70

3 784 309,31

Muut rahastot

Arvonkorotusrahasto

2 528 428,56

2 528 428,56

Vararahasto

525 641,60

525 641,60

Muut rahastot

20 609 041,98

20 476 339,71

Ed. tilikausien yli/alijäämä

0,00

Tilikauden yli/alijäämä

698 085,92

24 361 198,06

131 191,76

23 661 601,63

Oma pääoma yhteensä

28 096 566,76

27 445 910,94

TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

Poistoero

113 525,82

164 900,66

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Lainat rahoituslaitoksilta

0,00

0,00

Muut velat

0,00

0,00

3 080,98

3 080,98

Lyhytaikainen

Lainat rahoituslaitoksilta

0,00

0,00

Saadut ennakot

2 410,07

437,86

Ostovelat

2 203 563,28

893 707,12

Muut velat

1 018 079,35

880 344,64

Siirtovelat

1 891 648,08

5 115 700,78

2 414 968,90

4 189 458,52

Vieras pääoma yhteensä

5 115 700,78

4 192 539,50

VASTAAVAA YHTEENSÄ

33 325 793,36

31 803 351,10

Tallenna siemennystilaukspohja

© Tiina Tarvonen

Tekstaritilauksen 1-2

1. Tallenna tilausnumero 0400 212 309 matkapuhelimen osoitekirjaan
2. Tallenna tekstiviestipohjaksi SIEM ja tilasi karjanumero

Tilausta tehdessä lisäät vain siemennettävien eläinten korvanumerot viestiin ja lähetät sen tilausnumeroon.
Esim. SIEM 0100001 200 lähetetään numeroon 0400 212 309

Tilaa tekstarilla
– helppoa ja huoletonta!

Faba
PL 95, 15871 Hollola
puh. 020 747 2020
fax. 020 747 2001
e-mail faba@faba.fi

www.faba.fi